

Programkomiteens innstilling til Oslo Arbeiderpartis bystyreprogram 2019 – 2023

Programkomiteens innstilling til Oslo Arbeiderpartis bystyreprogram 2019-23

Oslo Arbeiderpartis programkomité har bestått av: Raymond Johansen (leder), Kamzy Gunaratnam, Øyvind Slåke, Rina Mariann Hansen, Andreas Halse, Per Anders Langerød, Tone Tellevik Dahl, Per Egil Johansen, Line Oma, Farukh Qureshi, Bjørn Strøm, Kjell Erik Øie, Zaineb Al-Samarai, Robert Steen, Eileen Fugelsnes, Jørn Kristiansen, Mari Sanden, Usman Asif, Melita Ringvold, Henrik Dahl Jacobsen, Thuva Livsdatter Øverås, Kjetil Staalesen og Oddrun Grønvik. Ulrik Hallén Øen og Lars Gravråk (sekretærer)

Innhold

En by for alle	2
Kunnskapsbyen.....	4
Gode barnehager til alle.....	4
Kunnskap gir muligheter	5
Høyere utdanning	7
Arbeid til alle.....	8
Den nyskapende byen	8
Næringsutvikling og nye arbeidsplasser.....	9
Et anstendig arbeidsliv.....	10
Inkluderende arbeidsliv	11
En internasjonal by	12
Byen med plass til alle.....	13
Byen vår	13
Ungdomsbyen.....	14
Den mangfoldige byen	15
Bolig til alle	17
Miljøhovedstaden	18
Byen mellom marka og fjorden	18
En ren by uten forurensning.....	19
Fremtidens kollektivtransport	20
En enklere og grønnere hverdag	21
Kultur og idrett for alle	24
Kulturbyen	24
Idrettsbyen.....	25
Engasjement og deltakelse	25
Byen som tar vare på deg	26
Gode tjenester for alle.....	26
Like muligheter for alle barn.....	26
En aktiv alderdom	27
Helse og livskvalitet	28
Rusomsorg	29
En trygg by	30

En by for alle

1
2 **Alle som bor i Oslo skal ha like muligheter til å leve gode liv, enten du er oppvokst her,**
3 **har flyttet til byen fra et annet sted i Norge, eller kommer hit fra et annet land. Det er**
4 **mulighetene og mangfoldet som gjør Oslo til en god by å leve og bo i. Like muligheter**
5 **for alle kommer ikke av seg selv. Det krever at vi forsvarer det inkluderende**
6 **felleskapet og åpenheten byen står for. Vi vil investere i fellesskapsløsningene og**
7 **styre byutviklingen slik at Oslo er en by for alle.**

8
9 Oslo er en unik hovedstad. Vi er storbyen mellom marka og fjorden med et pulserende
10 kulturliv. Vi har et attraktivt arbeidsmarked, en befolkning med høy kompetanse, store
11 kunnskapsinstitusjoner og et omstillingsvillig og nyskapende næringsliv. Oslo er en åpen by
12 hvor alle kan være seg selv og realisere sine drømmer. Fellesskapet vi har i Oslo gir mer
13 trygghet og frihet for den enkelte enn det vi oppnår alene.

14
15 Alle oslofolk skal være trygge på at noen stiller opp når de trenger hjelp. Sterke
16 velferdsordninger setter folk i stand til å klare seg selv, og gir de som trenger hjelp nødvendig
17 omsorg. Fellesskapsløsninger skaper tillit og åpenhet, som er avgjørende i en tid med store
18 endringer. Oslo Arbeiderparti mener det er nødvendig med aktiv politisk styring av byen for at
19 alle skal kunne leve gode liv.

20
21 Vårt mål er å sikre best mulig tjenester til byens innbyggere, uavhengig av hvem du er, din
22 bakgrunn, hvor du bor eller størrelsen på lommeboka. En sterk og moderne offentlig sektor
23 som tilbyr gode, effektive tjenester, er det viktigste virkemiddelet for å nå dette målet.
24 Ressursene fellesskapet bruker på velferd bør gå til best mulig kvalitet på tjenestene.
25 Kvaliteten påvirkes blant annet av arbeidsvilkårene til de ansatte. Arbeiderpartiet ønsker ikke
26 anbudsprosesser der det konkurreres på ansattes lønns- og arbeidsvilkår. På kjerneområder
27 som helse, skole og eldreomsorg skal det være gode offentlige tilbud som omfatter alle.
28 Grunnleggende velferdstjenester skal ikke privatiseres eller kommersialiseres.

29
30 Arbeiderpartiet ser ideelle organisasjoner som gode samarbeidspartnere, og vil videreutvikle
31 samarbeidet mellom kommunen og ideell sektor. Arbeiderpartiet vil bruke de mulighetene
32 som ligger i anskaffelsesregelverket for å sikre innovative tiltak og løsninger.

33
34 Alle barn i Oslo skal ha en god og trygg oppvekst. Vår politikk vil gi økt bemanning og bedre
35 kvalitet i barnehagen. Vi vil ha en kunnskapsskole der vi satser på læreren og frigjør tid til
36 undervisning og oppfølging av den enkelte elev. Vi vil sette inn en ekstra innsats mot
37 barnefattigdom, og styrke tilbudet for ungdom i hele byen.

38
39 Arbeiderpartiets Oslo skal være en motor for hele landet. Vi vil satse på nye idéer, bygge
40 fremtidsrettede kunnskapsmiljøer, sikre gode rammebetingelser for næringslivet, og legge til
41 rette for innovasjon og digitalisering i kommunen.

42
43 Oslos arbeidsfolk skal ha en trygg og forutsigbar jobb å gå til. Oslo-modellen har blitt
44 gullstandarden for et trygt og anstendig arbeidsliv innenfor bygg og anlegg. Nå skal vi sette
45 djerpe mål for en like tydelig politikk i andre bransjer og arbeide for at faste ansettelser blir
46 normen i Oslo. Vi vil innføre nye tiltak for å hjelpe flere som står utenfor arbeidslivet ut i jobb.

47
48 Oslo vokser og forandrer seg i høyt tempo. For at byen skal bli et enda bedre sted å bo må vi
49 styre byutviklingen. Fremtidens Oslo kan ikke overlates til tilfeldighetene. Oslo skal være for
50 menneskene som bor i, jobber i, og besøker byen. Vi vil at byens gater, grøntområder og
51 nærmiljøer skal bli tryggere og triveligere, med mer plass til lek og aktivitet.

53 Vi vil føre en aktiv boligpolitikk som ivaretar mangfoldet av mennesker over hele byen. Vi vil
54 bidra til at det bygges flere og mer varierte boliger gjennom sterkere offentlig planlegging, og
55 at det blir enklere å komme seg inn på boligmarkedet.

56

57 Arbeiderpartiets Oslo skal være verdens grønneste hovedstad. Det er nødvendig med aktiv
58 politikk for å få ned klimautslippene og gjøre luften renere. Vi vil skape nye markeder for
59 grønne løsninger og stille stadig strengere utslippskrav til kommunens leverandører.

60 Utslippene fra transport må ned, og vi skal fortsette å prioritere fotgjengere, syklistene og et
61 bedre og mer tilgjengelig kollektivtilbud.

62

63 Arbeiderpartiets Oslo skal være en aldersvennlig by. Trygghet i hverdagen og muligheten til
64 å delta i aktiviteter og være sosial er avgjørende for god livskvalitet. Eldre er en stor ressurs
65 og vi vil legge til rette for at flere deltar i frivilligheten. Vi vil fortsette overgangen fra en
66 institusjonsbasert eldreomsorg til en aktiv alderdom hvor eldre er sjef i eget liv.

67

68 Oslo skal være en inkluderende og trygg by, fri for diskriminering. Vi vil forsvare mangfoldet
69 og verdiene som gjør Oslo til en storby. Sosial uro og kriminalitet skaper usikkerhet og
70 svekker tilliten. Derfor vil vi iverksette en trygghetsoffensiv for byen. Vi skal satse på
71 fellesskapet, på menneskene som bor her og løfte opp de som faller utenfor. Oslo skal ha
72 plass til alle. Det er her styrken vår ligger.

Kunnskapsbyen

73

74 Arbeiderpartiet har barnet og innbyggeren som utgangspunkt i alt vi gjør, ikke institusjonene,
75 skolene eller barnehagene. Barn og unge lever ikke sine liv innenfor sektorer. Derfor ser vi
76 innsatsen i hele det 18-årige utdanningsløpet i sammenheng. Utdanningssystemet må legge
77 til rette for at alle får like muligheter til å nå helt i mål.

78

79 Vårt mål er at flere skal gå i barnehage over flere år, og at kompetansen og kvaliteten i
80 barnehagen skal styrkes. For Arbeiderpartiet er god språkutvikling tidlig i livet viktig. Det
81 legger grunnlaget for gode lese-, skrive- og regneferdigheter, god faglig utvikling, mestring,
82 motivasjon og fullføring senere.

83

84 Elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing, skrivning og regning må bli fulgt tettere opp de
85 første skoleårene. Systemene for å fange opp og følge opp de som trenger ekstra faglig
86 oppfølging i skolen må bli bedre. Elevene må få et sterkere og større lag rundt seg.
87 Skolehelsetjeneste, rådgivning, oppfølgingstjeneste og andre yrkesgrupper er viktige for å
88 følge opp sosiale og psykiske utfordringer.

89

90 Elevene må holdes motiverte og nysgjerrige gjennom et helt skoleløp. Arbeidsformene i
91 skolen må bli mer varierte og skolens innhold må gjøres mer relevant for et fremtidig arbeids-
92 og samfunnsliv. Kreativitet, problemløsning, digitalisering, praktiske og estetiske ferdigheter,
93 samarbeid og kritisk tenkning må få større plass i skolen.

94

95 Vi må legge til rette for at flere velger utdanningsløp som samfunnet etterspør.

96 Arbeiderpartiet mener hele skoleløpet i større grad må sørge for at elevene er godt kjent med
97 de muligheter som ligger i både yrkesveien og studieveien.

98

99 Arbeiderpartiet mener det er avgjørende at økte eller omdisponerte ressurser som
100 hovedregel brukes målrettet mot barnehagene, skolene og barna som har størst behov. Slik
101 kan alle få likeverdige muligheter til videre utdanning og arbeid.

102

103 Gode barnehager til alle

104

105 En god start er nøkkelen til det meste i livet. Alle barn i Oslo skal ha de samme mulighetene
106 til kunnskap. Grunnlaget for språkutvikling, læring og mestring legges allerede i barnehagen.

107

108 Barnehagen skal være et sted alle foreldre ønsker å ha barna sine. Småbarnsforeldre skal
109 være trygge på at barna deres får plass i en god barnehage med høy kvalitet og pedagogisk
110 kompetanse der lek og læring står i fokus.

111

112 Vi vil ansette flere pedagoger og personer med barnefaglig kompetanse i barnehagene.

113 Trygge og kompetente barnehageansatte er svært viktig for alle barn. Vi vil stille krav til
114 kompetanse og språkkunnskaper hos alle ansatte. Arbeiderpartiet mener at kvaliteten på
115 innholdet i barnehagen er like viktig som kvaliteten i skolen.

116

117 Arbeiderpartiet er opptatt av at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen skal komme
118 barnehagebarna til gode. Derfor må kommunen påse at tilsyn og kontroll av private aktører
119 gjøres på jevnlig basis. Arbeiderpartiet mener at kommunen må øke sin andel av
120 barnehage tilbudet i Oslo. Samtidig er det viktig for oss at det stilles krav til nye private
121 aktører om likeverdige lønns og arbeidsvilkår, voksensenthet, bruk av kvalitetsstandarder og
122 deltakelse i foreldreundersøkelse.

123

124 De fleste barn går i barnehage, men de som trenger det mest blir hjemme eller starter altfor
125 sent. Flere tusen barn i barnehagealder står utenfor barnehagefellesskapet i Oslo. Vi vet at

126 barnehage er vårt viktigste virkemiddel for å hindre frafall, sosialt utenforskap og
127 arbeidsledighet. Vi vil derfor ha en målrettet innsats for å få flere barn inn i barnehagen, og
128 starte arbeidet med å gjøre barnehage til et gratis velferdsgode for alle barn i Oslo.

129
130 Oslo Arbeiderparti vil:

- 131
- 132 • Innføre gratis universell kjernetid i barnehagen for alle ettåringer, og på sikt også
- 133 innføre gratis kjernetid for alle to-åringer.
- 134 • At Oslo kommune søker staten om å få ansvaret for kontantstøtten så midlene
- 135 isteden kan benyttes til aktive tiltak for å få foreldre i jobb og barna i barnehagen.
- 136 • Styrke kompetansen i barnehagene ved å øke pedagogtettheten samt ansette flere
- 137 personer med barnefaglig kompetanse.
- 138 • Etablere et prøveprosjekt i kommunen med vikarpool for barnehager.
- 139 • Styrke muligheten for utdanning til fagbrev og arbeidsplassbasert
- 140 barnehagelærerutdanning.
- 141 • Sikre at alle ansatte i barnehagen tilfredsstillende de formelle språkkravene, og tilby
- 142 norskkurs til dem som trenger det.
- 143 • Rehabiliterer kommunale barnehager.
- 144

145 Kunnskap gir muligheter

146
147 Osloskolen er blant landets beste. Elevene i Osloskolen trives og opplever høy grad av
148 mestring og motivasjon. Arbeiderpartiet vil at Oslo skal ha Norges beste skole, der alle elever
149 har muligheter til å utnytte sitt potensiale. Den offentlige fellesskolen er bærebjelken i
150 samfunnet. Den sikrer et likeverdig tilbud til alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes
151 bakgrunn og økonomi.

152
153 Som samfunn må vi ha ambisjoner på vegne av alle barn. De fleste elever har på et eller
154 annet tidspunkt opplevd at skolen krever en ekstra innsats, enten de har forsinket
155 språkutvikling eller blir hengende etter i noen fag. Oslo Arbeiderparti vil at skolene skal ha et
156 nivå for oppfølging av elever mellom ordinær undervisning og spesialundervisning, nemlig
157 intensivoppfølging. Det betyr at elevene får tett oppfølging fra kvalifiserte lærere over en
158 kortere periode. Det krever mer frigjort tid til undervisning og oppfølging av den enkelte elev.

159
160 Arbeiderpartiet er bekymret for det høye frafallet i skolen. Fraffallet er spesielt høyt for
161 elevgruppen med svake faglige forutsetninger fra ungdomsskolen. Frafall i skolen er svært
162 alvorlig for eleven det gjelder, men også for Oslo by som trenger arbeidskraft.

163
164 Tidlig innsats gir svært gode resultater i kampen mot frafall i videregående skole. Oslo
165 Arbeiderparti vil styrke dette arbeidet ytterligere gjennom å stille strengere krav til kvalitet og
166 sikre et mer likeverdig tilbud i barnehagen, i skolen og på Aktivitetsskolen (AKS).

167
168 Flere lærere vil bedre muligheten for tilpasset undervisning, bedre læringsmiljø og fange opp
169 behovet til den enkelte elev, så tidlig som mulig. Elever som sliter med grunnleggende
170 ferdigheter skal få individuell oppfølging av lærere, og følges opp av annen fagkompetanse
171 ved behov.

172
173 Inntaksordningen for videregående skole sikrer at alle elever i Oslo, uavhengig av bosted,
174 har mulighet til å søke seg til den studieretningen de selv ønsker. Arbeiderpartiet vil sikre at
175 elevene kan søke seg til den skolen de vil. På grunn av et karakterbasert inntakssystem har
176 det imidlertid utviklet seg store skiller i osloskolen, der noen skoler krever meget høyt
177 karakternivå for opptak, mens andre skoler ikke får fylt opp plassene. Arbeiderpartiet mener
178 vi må vurdere om det er andre inntaksordninger som kan sikre et større mangfold på den
179 enkelte videregående skole, samtidig som vi sikrer elevenes valgfrihet.

180

181 Oslo Arbeiderparti vil:

182

183 • Sikre barnas grunnleggende lese-, skrive-, og regneferdigheter innen de fullfører 2.
184 trinn.

185 • Arbeide systematisk med barnas språkkunnskaper i skolen.

186 • Sikre god klasseledelse ved å følge opp den enkelte lærer og utvide ordningen med
187 *lærerteamet* som rullerer mellom skoler for å veilede lærere i klasseledelse.

188 • Innføre alternative vurderingsformer i skolen, som mappeevaluering.

189 • Utrede en mulig inntaksordning som sikrer en bedre elevsammensetning ved hver
190 enkelt videregående skole samtidig som vi tar hensyn til elevenes valgmulighet.

191 • Legge attraktive studieretninger til flere videregående skoler for å sikre en bedre
192 elevsammensetning.

193 • Fjerne stykkprisfinansiering i videregående skole og innføre et system som i større
194 grad tar høyde for de faktiske kostnadene.

195 • Sikre et likeverdig tilbud i AKS på tvers av skolene. Knytte innholdet i AKS bedre opp
196 til skolens læringsmål.

197 • At alle elever på spesialskoler får AKS-egenbetaling basert på bostedsbydel.

198 • Ha et tettere samarbeid med idretten, kulturlivet og frivilligheten for å gi et bedre
199 tilbud til elevene i AKS.

200 • Etablere flere forsøksprosjekter i samarbeid med utvalgte videregående skoler for å
201 teste ulike tiltak mot frafall.

202 • At den pedagogiske utviklingen av skolen skal være basert på forskning.

203 • At skolen skal være åpen for nye pedagogiske metoder.

204

205 **En skole med plass til alle**

206

207 De fleste elever i Osloskolen trives og har det bra. Det er likevel en del elever som sliter med
208 psykiske og fysiske plager, og noen har problemer med rus. Helsetilbudet til barn og unge
209 må være der de unge er, nemlig i skolen. Arbeiderpartiet vil styrke laget rundt eleven. Vi
210 ønsker en mer tilgjengelig skolehelsetjeneste og vil utvikle en standard for hva hver skole
211 skal tilby av støttepersonell.

212

213 En av hovedårsakene til at noen ungdom ikke fullfører videregående skole er at
214 kunnskapsnivået fra ungdomskolen er svært lavt. Arbeiderpartiet vil utarbeide ulike
215 pakkeforløp som sikrer at disse ungdommene fullfører ungdomskolen med et
216 karaktergrunnlag som øker muligheten for å fullføre videregående og komme seg ut i
217 arbeid. Elementer i et pakkeforløp kan være å ta opp igjen fag, få tilbud om 11. skoleår,
218 praksis, lærlingtid eller jobb.

219

220 Alle elever har rett til et godt og trygt skolemiljø uten mobbing og krenkelser. Oslo
221 Arbeiderparti vil jobbe for at skolegården skal være et trygt sted for alle. Vi vil bekjempe
222 bruken av blant annet «homo» og «jøde» som skjellsord. Mange som utsettes for mobbing
223 lar være å si fra til voksenpersoner. Det er viktig at spesielt lærere får nødvendig
224 kompetanse til å avdekke symptomer på mobbing, og er pliktig til å melde fra til skoleledelse
225 og foreldre. Derfor har det rødgrønne byrådet innført mobbeombud i Oslo kommune og
226 handlingsplaner mot mobbing i alle barnehager og skoler.

227

228 Oslo Arbeiderparti vil:

229

230 • Utvikle og innføre en standard for hva hver skole som minimum skal tilby av
231 støttepersonell.

- 232 • Sikre en bedre dekningsgrad av helsesykepleiere i ungdomsskolen og videregående
233 enn bemanningsnormen tilsier.
- 234 • Ha egne pakkeforløp for utdanning og kvalifisering for ungdom som er i ferd med å
235 falle fra på ungdomsskolen.
- 236 • Utvide ordningen med tilbud om et ellevte skoleår før inntak på videregående
237 opplæring.
- 238 • Heve kompetanse om mobbing hos alle ansatte i skolen.
- 239

240 Et løft for yrkesfagene

241

242 Oslomodellen for et anstendig arbeidsliv, som det rødgrønne byrådet har innført, har skapt
243 etterspørsel etter fagarbeidere og er et steg i riktig retning for å gjøre byens bygg- og
244 anleggsbransje attraktiv for ungdom. Et Oslo i sterk vekst trenger flere fagarbeidere.
245 Utfordringen er imidlertid fortsatt at altfor få søker seg til yrkesfag, og mange fullfører ikke
246 påbegynt løp. Yrkesveien må gjøres relevant for flere gjennom informasjon tidligere i
247 skoleløpet, og gjennom å gjøre fagene i grunnskolen mer yrkesrettet. Kommunen må
248 garantere for lære plass, og skolen må gjøres mer attraktiv med nye og relevante linjevalg, og
249 mulighet for å kombinere utdanningen med arbeid.

250

251 Oslo Arbeiderparti vil:

- 252
- 253 • Øke skolerådgivernes kompetanse om yrkesfag.
 - 254 • Styrke de praktisk-estetiske fagene i grunnskolen for å gi elevene mer praktisk og
255 variert læring.
 - 256 • Arbeidslivets skolesekk etableres som en parallell til Den kulturelle skolesekken for å
257 gi elever tidlig kjennskap til arbeidslivet, for eksempel gjennom bedriftsbesøk eller
258 praksis for en dag.
 - 259 • Gi lære plassgaranti i helse- og oppvekstfagene, bygg- og anleggsgfagene, restaurant-
260 og matfag, og service og samferdsel.
 - 261 • At yrkesfagsprogrammer skal tilbys på flest mulig skoler og at de særlig skal
262 prioriteres på nye og sentralt plasserte skoler.
 - 263 • Legge til rette for sosiale aktiviteter på yrkesfagslinjene.
 - 264 • Opprette en felles søknadsportal for lærlingeplasser med standardisert obligatorisk
265 registrering av tilbud om lærlingeplasser, slik at informasjonen blir lettere tilgjengelig.
 - 266 • Sørge for at utstyr og læremateriell er relevant og oppdatert i forhold til hva
267 arbeidslivet krever.

268 Høyere utdanning

269

270 Kunnskapsbyen Oslo har flere høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner. Vi har også et
271 mangfoldig arbeidsliv med bedrifter innen nesten alle bransjer og næringer. Arbeiderpartiet
272 mener elevene skal få mulighet til å møte fagområdet de ønsker seg til i høyere utdanning og
273 arbeidslivet allerede i videregående opplæring. For skolene og elevene betyr økt samarbeid
274 med arbeidslivet at elevene kan ta bedre informerte studievalg, fordi de har fått prøve seg på
275 flere fagområder og fått smakebiter av hva ulike yrker og studier faktisk innebærer. Det vil gi
276 mer motiverte studenter og et bedre rekrutteringsgrunnlag for næringslivet.

277

278 Oslo er Norges største studentby med over 80 000 studenter. Arbeiderpartiet vil tilrettelegge
279 for et godt studieliv, både sosialt og faglig. I samarbeid med Studentsamskipnaden i Oslo og
280 Akershus (SiO) ønsker vi å legge til rette for regulering av flere studentboliger. Det skal være
281 lett å komme til og fra studiestedene med sykkel og kollektiv, og campus Oslo-prosjektet skal
282 videreføres i samarbeid med alle aktørene i høyere utdanning. Mottak av internasjonale
283
284

285 studenter og forskere skal bedres gjennom å bidra til realiseringen av internasjonalt hus i
286 samarbeid med OsloMet og UiO.

287

288 Oslo Arbeiderparti vil:

289

290 • At flere skoler skal ha forpliktende samarbeid med høyere utdanning og arbeidslivet.

291 • Gjøre elevene på videregående skoler bedre forberedt til høyere utdanning og
292 arbeidslivet, blant annet gjennom et tettere samarbeid om karriereveiledningen
293 mellom kommunen og høyere utdanning, tilby sommerskole i overgangen til høyere
294 utdanning og i større grad trekke høyere utdanning inn i undervisningen.

295 • Samarbeide med SiO om å øke antallet studentboliger i Oslo.

296 • Arbeide for å bygge ut bysykkeltilbudet ved studentbyer og studiesteder.

297 • Samarbeide med studentidretten for å bedre tilgangen til idrettstilbud for studentene.

298

Arbeid til alle

299

300 Arbeid er nøkkelen til frihet og selvstendighet for den enkelte. Arbeid er også den viktigste
301 kilden til verdiskaping i Oslo. Alle har noe verdifullt og nyttig å bidra. Vi vil skape en by der
302 alle kan delta i fellesskapet og oppleve mestring. Oslo skal ha lav ledighet, høy deltakelse og
303 et godt arbeidsliv kjennetegnet av faste ansettelser, tarifflønn, relativt små lønnsforskjeller og
304 reell innflytelse på arbeidsplassen. Ufrivillig deltid er skjult arbeidsledighet.

305

306 Vi lever i en tid hvor arbeidslivet er i endring. Arbeiderpartiet vil styre utviklingen slik at vi
307 sikrer de grunnleggende bærebjelkene i arbeidslivet og samtidig ruster vårt samfunn for
308 fremtidens arbeidsmarked som krever nye former for kompetanse og samarbeid.

309

Den nyskapende byen

310

311 Oslo Arbeiderparti vil føre en aktiv næringspolitikk for å sikre at vi har tilstrekkelig med
312 lønnsomme, trygge og fremtidsrettede arbeidsplasser. Vår næringspolitikk vil legge til rette
313 for at det skapes nye bedrifter, og forbedre kommunens egne tjenester.

314

315 Oslo skal være en motor for Norge. Om lag en tredel av alle nye jobber i Norge skapes i
316 Oslo. Oslo har det hurtigst voksende oppstartsmiljøet i Norden. Vi vil sørge for at denne
317 utviklingen fortsetter slik at flere oppstartsselskaper lykkes. Tilgang på relevant erfaring og
318 nettverk knyttet til ekspansjon og kommersialisering er viktig for at oppstartsselskaper kan
319 vokse og skape flere arbeidsplasser i Oslo og i Norge.

320

321 For å sikre hovedstaden som et senter for næringsvirksomhet og innovasjon må vi
322 samarbeide med næringslivet, gründermiljøer, forskningsmiljøer og utdanningsinstitusjoner.
323 Et sentralt grep blir å utvikle tre innovasjonsdistrikter i Oslo, hvor ledende
324 kunnskapsinstitusjoner og kunnskapstunge virksomheter samler seg og samarbeider med
325 gründere, inkubatorer, investorer og kommunen for å fremme innovasjon og
326 kommersialisering av idéer og kunnskap. Målet er flere og større kunnskapsintensive
327 vekstbedrifter som vil gi byen flere arbeidsplasser.

328

329 Vi vil bruke ny kunnskap og digital teknologi til å gjøre kommunale tjenester mer proaktive,
330 individuelle og sømløse. Vi skal i større grad tilby kommunale tjenester proaktivt slik at
331 innbyggerne ikke skal behøve å forholde seg til kompliserte søknadsprosesser. Vi skal gjøre
332 offentlige tjenester mer individuelt tilpasset og innbyggerne skal i større grad slippe å
333 forholde seg til hvordan offentlig sektor har valgt å organisere seg når de har behov for
334 tjenester.

335

336
337 Arbeiderpartiet vil at Oslo kommune skal ta en ledende rolle innen utvikling av digitale
338 løsninger for byens innbyggere i samarbeid med leverandørindustrien. På denne måten kan
339 Oslo utvikle løsninger som kan gjenbrukes på en verdifull måte i resten av Norge og
340 internasjonalt.

341
342 Oslo Arbeiderparti vil:

- 343
- 344 • Sørge for best mulig rammebetingelser for næringslivet gjennom en aktiv
345 næringspolitikk på områder hvor Oslo har fortrinn, enten gjennom klynger, industri
346 eller kunnskapsmiljøer.
 - 347 • Utvikle flere tiltak som trekker investorer som kan bidra til ny virksomhet og
348 arbeidsplasser i byen vår.
 - 349 • Tilby bedre veiledning for små og mellomstore bedrifter. Vurdere å gjeninnføre
350 etablerer-kontor i Oslo.
 - 351 • Sørge for et virkemiddelapparat som er tilgjengelig enkelt og fleksibelt.
 - 352 • Styrke satsingen på vekstbedrifter og tiltak som fremmer oppskalering av
353 oppstartsvirksomheter, herunder sosiale entreprenører.
 - 354 • Utvikle Innovasjonsdistrikt, blant annet rundt Hovinbyen, rundt Blindern og i sentrum
355 rundt OsloMet.
 - 356 • At kommunen skal bruke kunnskapen vi har om egne innbyggere og bedrifter slik at
357 Oslo blir den ledende byen i Europa på tjenesteutvikling blant både kommunale og
358 private aktører.
 - 359 • Videreutvikle kommunens digitale infrastruktur slik at byen blir stadig mer nærings- og
360 brukervennlig.
 - 361 • Bruke digital teknologi til å gjøre kommunale tjenester mer proaktive, individuelle og
362 sømløse.
 - 363 • Utvikle digitale løsninger innenfor kommunal sektor i samarbeid med norsk
364 leverandørindustri som igjen kan danne grunnlag for en sterk eksportindustri i Oslo.

365 366 **Næringsutvikling og nye arbeidsplasser**

367
368 Oslos arbeidsliv skal gjennom de største og raskeste endringene vi har sett på lang tid. Ny
369 teknologi kommer til å overta svært mange oppgaver og det er naturlig at arbeidstakere føler
370 usikkerhet når dette skjer. Det er vår oppgave å bidra til at endringene blir positive for alle
371 kommunens innbyggere. Oslo arbeiderparti skal skape politiske løsninger som innbyggerne
372 har tillit til og som svarer på de utfordringene vår tid byr på.

373
374 Med et arbeidsliv som endrer seg i høyt tempo må næringspolitikken sikre etablering av nye
375 arbeidsplasser over hele byen. Oslo er i dag i tet i Norge på bruk av innovative anskaffelser.
376 Arbeiderpartiet vil fortsette å bruke anskaffelser og kommunens innkjøpsmakt til å nå våre
377 politiske mål, og til å skape bedre og flere arbeidsplasser. Oslo Arbeiderparti vil også at
378 kommunen skal bidra aktivt til å forberede sine arbeidstakere til endringene i arbeidslivet.

379
380 Oslos næringsliv skal bidra til vekst og nyskaping for byens innbyggere og for landet som
381 helhet. Oslo skal være en moderne, bærekraftig og attraktiv by å drive og utvikle næring i.
382 Næringsutvikling skal sees i sammenheng med byutvikling slik at folk har lyst og råd til å
383 både jobbe og bo i Oslo. Kommunen skal være en forutsigbar og profesjonell
384 samarbeidspartner for byens næringsdrivende.

385
386 Hver dag leveres det varer verdt hundrevis av millioner til butikker, kontorer, industri og
387 kommunale institusjoner over hele byen. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for at vare- og
388 nyttetransporten i Oslo er effektiv.

389

390 Oslo Arbeiderparti vil:

391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411

- Bruke vårt kommunale eierskap til å skape bærekraftige arbeidsplasser, innovasjon og økt deltakelse.
- At kommunen skal være en pådriver for å forbedre og skape nye tjenester som gir relevante og gode opplevelser hos innbyggeren. Dette vil skape arbeidsplasser i kommunal og i privat regi.
- Utvikle og styrke digital kompetanse og kapasitet i Oslo kommune.
- Lage en kompetansestrategi for Oslo
- Bidra til at ungdom mellom 16-19 år som ikke går på skole kommer ut i arbeid eller kvalifiseringstiltak.
- Utrede en ordning med kjøre- og parkeringstillatelse for næringsdrivende som gjør det enklere å levere varer og tjenester i Oslo sentrum og som støtter opp om Oslomodellen for et anstendig arbeidsliv.
- Utvikle digitale løsninger med sanntidsinformasjon om lastesonene og næringsparkering er ledig, og hvor sjåførene kan bestille plass til varelevering.
- Sørge for at alle forretninger i sentrum har lastesone for varetransport i nærheten.
- Fortsette å forenkle søknader og andre prosesser som næringsdrivende må gjennom for å gjøre sin jobb.
- Utvikle et samarbeid med relevante aktører om utvikling av tilbudet i viktige sentrumsstrøk.

412 Et anstendig arbeidsliv

413
414
415
416
417
418
419
420
421

Deler av norsk arbeidsliv har i lengre tid vært under angrep av aktører som bruker sosial dumping og arbeidslivskriminalitet som forretningsmodell og aktører som bruker løse tilknytningsforhold til arbeidslivet for å jakte kortsiktig profitt. I Oslo har dette særlig gjort seg gjeldende innenfor store sektorer som bygg- og anlegg, servering, renhold, og helse- og omsorg. De grunnleggende bærebjelkene i norsk arbeidsliv er faste ansettelsesforhold, heltidsstillinger, regulerte lønns- og arbeidsforhold som sikrer et godt livsgrunnlag, sterke parter i arbeidslivet og bred oppslutning om det norske skattesystemet.

422
423
424
425
426
427
428
429

Oslo kommune er en av landets største arbeidsgivere. Alle Oslos innbyggere trenger tjenester levert av kommunen. Det stiller høye krav til seriøsitet og ansvarlighet. Kvaliteten på fellesskapsløsningene og velferdstjenestene blir bedre hvis de som utfører dem har trygge og forutsigbare arbeidsvilkår. Da trengs det også ubyråkratiske løsninger, tett samarbeid med de ansatte, deres organisasjoner og en god arbeidsgiverpolitikk. Arbeiderpartiet vil legge tillit til grunn for styringen av Oslo kommune. Tillit handler om å gi ansatte og ledere faglig myndighet, tilstrekkelig bemanning, gode lønns- og arbeidsvilkår og kompetansehevingstiltak.

430

431 Oslo Arbeiderparti vil:

432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442

- Etablere en heltidskultur i Oslo kommune, herunder;
 - Alle stillinger skal i hovedsak lyses ut som hele faste stillinger.
 - Prøve ut nye arbeidstidsmodeller, herunder turnusmodeller, i samarbeid med partene.
 - Prøve ut kommunal pool med fast ansatte vikarer i enkelte sektorer.
- Bruke Oslos innkjøpsmakt til å styrke Oslomodellen for et seriøst arbeidsliv og utvide den til flere nye sektorer som eldre-, helse- og omsorgssektoren.
- Bruke Oslomodellen til å gjenskape et anstendig arbeidsliv i sektorer hvor dette var i ferd med å gå tapt, og skape etterspørsel etter fagarbeidere og lærlinger som gjør det mer attraktivt å søke yrkesfagene.

- 443
- Skape nye yrkeskarrierer for de som i dag står utenfor arbeidsmarkedet i samarbeid med NAV, opplæringskontorene, organisasjonene i arbeidslivet og bedriftene i Oslo.
- 444
- 445

446 **Inkluderende arbeidsliv**

447

448 Meningsfylte aktiviteter og arbeid bidrar til økt livskvalitet. Selv om arbeidsledigheten i Oslo er lav er det store forskjeller mellom bydelene. I enkelte bydeler er andelen som er sysselsatt under 50 prosent. Vi ser en utvikling hvor flere marginaliserte grupper blir stående lenger og lenger unna arbeidslivet. Vi er avhengig av å øke sysselsettingsgraden for å finansiere velferdstjenestene i fremtiden.

453

454 Marginaliserte grupper som rusavhengige eller mennesker med nedsatt funksjonsevne sliter ofte med å få seg varig fast arbeid. Flere av innbyggere våre har ikke god nok norskkunnskap eller fullført utdanning og får dermed heller ikke fast arbeid. Arbeiderpartiet vil at alle skal ha mulighet til å føle seg inkludert i et arbeidsfellesskap. Et inkluderende arbeidsliv vil sikre at flere har en lønn å leve av, at flere bidrar til fellesskapet og opplever mestring.

460

461 I dag bruker vi store ressurser på jobbsøkerkurs, praksisplasser og andre kortvarige AMO-kurs som kjøpes inn fra eksterne aktører. Oslo Arbeiderparti mener denne innsatsen i større grad bør vris mot at NAV følger opp arbeidsledige tettere, i samarbeid med arbeidsgivere, utdanningssystemet, og helsevesenet. Dette er særlig viktig overfor voksne med forsørgeransvar. Arbeiderpartiet mener at begge foreldre i familier med sosialhjelp som har gjennomført ordinære løp med jobbsøking og praksisplass og fortsatt ikke er kommet i arbeid, skal få tilbud om kvalifiseringsprogram, arbeid med lønnstilskudd eller utdanning.

468

469 Arbeiderparti mener tiltaksmidler i større grad må vris over til lønnstilskudd og at tilskuddene kan få lenger varighet. Dagens kommunale bostøtte går i for stor grad til personer som burde være i lønnet arbeid. Arbeiderpartiet vil derfor ta initiativ til en utredning som ser på muligheten for å se bostøtten i sammenheng med økonomiske incentiver som fremmer overgang til varig lønnet arbeid.

474

475 Kampen for et likestilt samfunn er langt fra i mål. Norske kvinner tjener i gjennomsnitt 86 prosent av det menn tjener. Mye kan forklares med et kjønnsdelt arbeidsmarked og tradisjonelle, kjønnsdelte utdanningsretninger. Kvinner er overrepresentert i midlertidige stillinger, og fortsatt er det flest menn i lederstillinger. Oslo Arbeiderparti ønsker en utålmodig og progressiv likestillingspolitikk.

480

481 Oslo Arbeiderparti vil:

482

- Gi flere mulighet til varig tilrettelagt arbeid.
 - Styrke norskopplæringstilbudet i introduksjonsprogrammet gjennom ulike metoder og tilrettelagte kurs innen spesifikke fagretninger.
 - Prøve ut lønnstilskudd til bedrifter som ansetter personer som står utenfor arbeidslivet.
 - Bruke Oslomodellen for et anstendig arbeidsliv innen helse og omsorgssektoren som virkemiddel for å sikre flere praksisplasser for personer i intro og kvalifiseringsprogrammet.
 - Utarbeide fagspesifikke språkopplæringsprogrammer for kommunens ansatte slik at de kan kvalifisere seg til faste stillinger.
 - Øke bruken av erfaringskonsulenter i kommunens tjenester.
 - Styrke veiledningen og oppfølgingen av ungdom med startvansker i arbeidslivet.
- 493
- 494

- 495 • Ha forsøk med anonyme jobbsøknader.
- 496 • At alle NAV-kontor skal ha et familieteam eller en familiekoordinator.
- 497 • At NAV har egne pakkeforløp inn i arbeidet for å få begge foreldre ut i arbeid.
- 498 • Utrede muligheten for å erstatte kommunal bostøtte for arbeidssøkere med
- 499 arbeidskapasitet med individuelt tilpassede pakkeforløp med tilbud om utdanning
- 500 med sikret livsopphold og arbeid med lønnstilskudd.
- 501 • At Oslo kommune søker om en forsøksordning, der også statlige midler til bostøtte for
- 502 barnefamilier kan omprioriteres til å dekke inntekter ved utdanning og lønnstilskudd
- 503 ved arbeid.
- 504 • Etablere flere arbeidsplasser for personer med rusproblemer.
- 505 • Tilrettelegge for at flere med funksjonsnedsettelse kan arbeide i Oslo.
- 506 • Innføre en redegjøringsplikt for likestillingsarbeidet og for lik lønn for likt arbeid i
- 507 kommunen.
- 508 • Jobbe aktivt for at flere menn skal velge kvinnedominerte yrker.
- 509 • At Oslo Kommune skal gå foran og jobbe aktivt for en bedre rekrutering av ansatte
- 510 med minoritetsbakgrunn.

511

512 **En internasjonal by**

513

514 Oslo er i ferd med å etablere en internasjonal posisjon innen klima- og miljø, fredsarbeid,
515 innovasjon og teknologi, og kunst og kultur. Arbeiderpartiet vil at Oslo skal være
516 verdensledende innen klima- og fredsarbeid. Vi skal styrke Oslos posisjon som kunnskapsby
517 og som et kulturelt og kreativt kraftsenter.

518

519 Oslo ligger helt i front i verden i miljø- og klimaarbeidet. Vi har verdens mest ambisiøse
520 klimastrategi og verdens eneste klimabudsjett. I 2019 er Oslo Europas miljøhovedstad. Det
521 vil øke oppmerksomheten og styrke vår posisjon internasjonalt.

522

523 Som vertskap for Nobels fredspris har Oslo en unik internasjonal posisjon. Arbeiderpartiet
524 mener denne bør utnyttes ytterligere til å fremme Oslo som internasjonal fredsby.

525

526 Svært mange av jobbene som skapes i Oslo de siste årene har kommet innen start-ups og
527 teknologibedrifter. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for at våre universiteter og
528 teknologimiljøer kan tiltrekke seg de klokeste hodene internasjonalt. Oslo skal tiltrekke seg
529 investeringer, samtidig som norske bedrifter og start-up-miljøer får muligheten til å ta steget
530 ut i verden.

531

532 Med over 5000 konserter og arrangementer hvert år har Oslo et kulturtilbud helt i
533 verdenstoppen. Hovedstaden har de siste årene utmerket seg internasjonalt innen arkitektur
534 og byggekunst. Oslo har også blitt destinasjon for et større internasjonalt publikum til
535 arrangementer og konferanser, og stadig flere turister.

536

537 Oslo Arbeiderparti vil:

538

- 539 • Markedsføre og posisjonere Oslo internasjonalt.
- 540 • Styrke Oslo posisjon som internasjonal kunnskapsby gjennom samarbeid mellom
- 541 byens universiteter, høyskoler, innovasjons- og teknologimiljøer.
- 542 • Etablere et prøveprosjekt i Oslo for «Start-up visum» basert på erfaringer fra
- 543 programmer i Storbritannia, Danmark og Tyskland.
- 544 • Legge til rette for at Oslo får en ledende posisjon internasjonalt innen klima og
- 545 miljøarbeid.
- 546 • Videreutvikle samarbeidet med Nobelinstituttet, Nobels fredssenter og universitetet
- 547 for å styrke Oslos posisjon som internasjonal fredsby.

Byen med plass til alle

549

Byen vår

551

552 Oslo kommune skal ta et stort ansvar for planleggingen av byen. Målet med byutviklingen er
553 at byen skal være god å bo og leve i, nå og i fremtiden. Oslo Arbeiderparti vil ta hele Oslo i
554 bruk. Vi vil kombinere høy boligtetthet med tilgang til parker, marka og sjøen,
555 kollektivtransport, tjenester og gode offentlige rom i flere områder av byen.

556

557 Oslo Arbeiderparti mener strategien med å fortette innenfra og ut skal ligge fast og at det er
558 viktig med en effektiv og miljøvennlig fortetting i stasjonsnære områder. Byutviklingen skal
559 legge til rette for at de fleste behov er dekket innenfor små områder, samtidig som man har
560 rask og miljøvennlig tilgang til hele byens tilbud. I nye byutviklingsprosjekter er det naturlig å
561 tenke boliganlegg med private leiligheter, noen omsorg+ og leie-til-eie-leiligheter, service,
562 kultur og handel på grunnplan, barnehage og felles grøntområder i nærmiljøet. Oslo
563 Arbeiderparti vil også vektlegge god arkitektur i byutviklingen.

564

565 De neste årene kommer størstedelen av veksten til å skje i noen få områder. For områder
566 som Hovinbyen, Vippetangen, Filipstad og Majorstua er det viktig at kommunen tar ansvar
567 og driver helhetlig planlegging. Oslo Arbeiderparti vil at Hovinbyen skal forskjønnes,
568 forgrønnes og bli et flerfunksjonelt byområde der det er godt å leve. Vi vil at Vippetangen
569 skal forsterke Oslos rolle som fjordby gjennom en tydelig kobling til marine næringer. Vi vil at
570 Filipstad skal utvikles som et tett og flerfunksjonelt byområde med god tilgang til fjorden og
571 gode grønne rom. Oslo Arbeiderparti er positive til Oslo Filharmoniens tanker om et nytt
572 konserthus på Filipstad.

573

574 Vi vil at kommunen skal ta et større ansvar for å drive fram utviklingen av enkelte områder.
575 Det betyr at kommunen skal være en pådriver og partner for utbyggerne, som gir en større
576 sikkerhet og raskere framdrift. Oslo Arbeiderparti mener at kommunen må bruke strategiske
577 tomtekjøp og andre virkemidler for å øke attraktiviteten og investeringsviljen i deler av byen
578 der den er lav i dag.

579

580 Oslo Arbeiderparti vil:

581

- 582 • Jobbe for bærekraftig utvikling av byen med gode og attraktive nærmiljøer.
- 583 • Ha sterk offentlig styring av byutviklingen og boligbyggingen
- 584 • Planlegge byutviklingen slik at sosiale funksjoner som barnehage og skole blir
585 ivaretatt og nye områder blir tilrettelagt for miljøvennlig transport.
- 586 • Etablere et nytt sjøbad på Vippetangen, og utvikle området med kulturaktiviteter,
587 hotell og boliger.

588

Et levende, trygt og trivelig bymiljø

589

590 Oslo Arbeiderparti vil arbeide for trygge og trivelige bolig-gater og nabolag over hele byen.
591 Det innebærer god belysning som ikke sjenerer, rene gater og parker med kildesortering, i
592 både ytre og indre by. Vi vil legge vekt på å gi barna trygge skoleveier. Farten til bilene skal
593 tilpasses de myke trafikantene, og bolig-gatene utformes så det er plass til alle.

594

595 En god by trenger mange grønne lunger. Oslo Arbeiderparti vil bevare byens parker og
596 grøntområder, og jobbe for å utvikle flere grå arealer til grønne drag i hele byen. Parkene
597 våre skal være attraktive rekreasjonsområder, som blir godt stelt og holdt rene.

598

599

600 Et levende sentrum skapes av at folk ferdes der. Sentrum er et livlig sted når hyggelige gater
601 kombineres med gode møteplasser, et rikt handelsliv, spennende kulturopplevelser og et
602 pulserende uteliv. Vi vil at kommunen skal samarbeide tett med handelsstanden, kulturlivet
603 og næringslivet for å skape liv i sentrum.

604
605 Oslo Arbeiderparti vil:

- 606
- 607 • Gjøre det lettere for gående å komme fram i Oslo.
- 608 • Etablere hjertesoner med begrenset bilkjøring rundt skolene.
- 609 • Støtte lokale initiativ for å redusere biltrafikken og gjøre den tryggere.
- 610 • Etablere flere gater der myke trafikanter er prioritert, samt gågater i sentrum.
- 611 • Vedlikeholde stier og gangveier i byen og binde parkene våre sammen med et grønt
- 612 turnett.
- 613 • Arbeide for at det etableres flere parker og grønne tak i hele Oslo, kolonihagene må
- 614 bevares.
- 615 • Forbedre måkingen av fortau, veier og gater.
- 616 • Sikre at byens gater og parker er opplyst om natten.
- 617 • Bevare Oslos parker og torg som attraktive rekreasjonsområder, og kartlegge hvilke
- 618 parker og torg som bør rustes opp.
- 619 • Redusere gjennomgangstrafikk og fremmedparkering.
- 620 • Etablere tilrettelagte parkeringsplasser for tungtransporten og fase ut
- 621 tungtransportens mulighet til å parkere i bolig-gater.
- 622 • Utvikle ordningen med beboerparkering, med bedre tilrettelegging for næringslivet.
- 623 • Videreføre bydelenes rett til å bestemme om de vil innføre beboerparkering i sine
- 624 gater.
- 625 • Bedre vedlikeholdet av asfalten i gatene og veiene våre.
- 626 • Legge til rette for at det er aktivitet i næringslokaler på bakkeplan slik at byen
- 627 oppleves som tryggere og hyggeligere for alle som ferdes i byens gater.
- 628 • Utvikle sentrum med flere grønne områder, flere benker og lekeplasser og flere
- 629 aktiviteter som gjør byen interessant å ferdes i.
- 630 • Bygge flere offentlige toaletter, både i by- og grøntområder.

631 632 **Ungdomsbyen**

633
634 Oslo skal være god by for de unge, hvor alle har mulighet til å ha en meningsfull fritid. Oslo
635 har et rikt og variert idretts- og aktivitetstilbud for ungdom.

636
637 Mange unge driver med organiserte fritidsaktiviteter, som idrett og ulike former for
638 kulturuttrykk. Oslo Arbeiderparti vil styrke dette tilbudet. Idrettstilbudet må være tilgjengelig
639 for alle, også for dem med dårlig råd.

640
641 Ungdomstiden er identitetsskapende. Da er det særlig viktig å bli sett og inkludert. Rus- og
642 psykiske problemer, utenforskap og frustrasjon må håndteres på et tidlig tidspunkt.

643
644 Det er et stort behov for møteplasser og aktivitetstilbud for ungdom som ikke driver med
645 organiserte aktiviteter. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for gode møteplasser for
646 meningsfylt aktivitet, som fritidsklubber med trygge voksne og attraktive aktiviteter,
647 kveldsåpne skoler eller kafeer.

648
649 Oslo Arbeiderparti vil prøve ut en ordning som i andre land omtales som Community
650 Schools. Vi kaller det nabolagsskoler. Skolebygningen er åpen på kveldstid og tilbyr læring,
651 aktivitet og familiestøtte, hovedsakelig gjennom frivillig innsats. Skolene bidrar til en positiv
652 utvikling av lokalmiljøet og tettere kontakt mellom beboerne.

653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706

Muligheten til å få prøve seg i arbeidslivet og vise at man er til nytte er en sterk motivasjon for ungdom, som for alle andre. For mange kan det å få en sommerjobb eller en praksisplass å sette på CV-en, og oppleve mestingsfølelse i jobben, vise at det finnes muligheter og en vei videre. Derfor vil Oslo Arbeiderparti utvide jobbtilbudet for byens ungdom.

Møteplasser, aktiviteter og tjenester for ungdom må være forutsigbare. Det krever langsiktige finansieringsordninger. Arbeiderpartiet vil ha som hovedregel at ungdomsarbeid skjer i form av faste stillinger, og ikke i form av prosjektmidler.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Åpne skolens lokaler for fritidsaktivitet på kveldstid.
- Prøve ut ordningen med nabolagsskoler i to bydeler.
- Legge til rette for aktivitet og lek på uteplasser og i parker i nærmiljøet med leke- og treningsapparater, fotballmål, basketkurver, badeplasser, benker med mer.
- Opprette flere utekontakter og oppsøkende team.
- Utvide åpningstidene på kveldsåpne helsestasjoner for ungdom.
- Opprettholde rabatterte priser for barn og unge på kommunale aktiviteter og kulturtilbud.
- Legge til rette for en portal med oversikt over tilbudet til ungdom i Oslo, gjerne også på bydelsnivå.
- Utvikle et familieveiledningsprogram til ungdommens foreldre etter modell fra ICDP.
- Tilby arbeidstiltak for ungdom, spesielt i utsatte bydeler, i samarbeid med næringslivet. Kommunen må gå foran og opprette praksisplasser.
- Utvide deltids- og sommerjobb-tilbudet til ungdom.
- Sikre forutsigbare og langsiktige finansieringsordninger for aktivitetstilbud til ungdom.

Den mangfoldige byen

Oslos befolkning består av mer enn 200 nasjonaliteter. En tredjedel av byens befolkning er innvandrere eller barn av innvandrere. Det har bidratt til å gjøre Oslo til en internasjonal og flerkulturell by. I en globalisert verden er flerkulturell kompetanse og språkkunnskaper avgjørende for en hovedstad. Byene som preges av sterke og inkluderende fellesskap, hvor alle innbyggere møtes med åpenhet og mangfoldet ønskes velkommen, blir globaliseringens vinnere. Oslo Arbeiderparti vil bekjempe fremmedfrykt og rasisme. Vi vil ha en by preget av tillit og åpenhet, hvor det er plass til alle.

Alle skal ha like muligheter, uavhengig av kjønn, etnisitet, funksjonsevne, religion eller seksuell orientering. Verdier som likestilling og likeverd står sterkt i storbyen, og vi vil jobbe mot enhver form for diskriminering og trakassering.

Oslo skal være en livssynsåpen by. Frihet til å tro på hva man vil og ytre hva man vil skal være en naturlig del av vårt fellesskap. Respekt for andres religiøse tilhørighet, ulike livssyn eller ikke-tro skal prege Oslo, og mangfoldet skal ønskes velkommen.

Frihets- og likestillingskampen har alltid vært en rød tråd i Arbeiderpartiets politikk. Enkeltmennesket skal ikke trenge å kjempe de små og store kampene alene, men skal oppleve å stille likt og kunne velge fritt. Integrering handler om å ha felles kjøreregler i et åpent demokratisk samfunn. Slik vil man stille sterkest mulig på tvers av kulturell og religiøs bakgrunn, og ha et fellesskap hvor flest mulig vil kunne trives og føle seg ivaretatt.

En viktig del av vår tids frihets- og likestillingskamp er det sosiale og kulturelle presset som mange gutter og jenter står overfor når de skal velge hvordan de vil leve sine liv. Skam og

707 æreskultur er frihetsberøvende, og det er en selvfølge at kjønnslemlestelse, tvangsekteskap
708 og andre overgrep mot enkeltindividet er forbudt. Arbeiderpartiet skal støtte personer i
709 flerkulturelle miljøer som hver dag kjemper mot negativt sosialt press og æreskultur.

710
711 Oslo Arbeiderparti vil fortsette å kjempe for en by hvor LHBT+-personer blir respektert og
712 inkludert. Dette er ikke bare viktig for dem som opplever vold og diskriminering, men også
713 samfunnet som helhet ved at færre faller fra i skolen, at færre får helseplager som følge av
714 hets og vold, og flere trives i arbeidslivet. Oslo Arbeiderparti vil arbeide aktivt mot
715 diskriminering og trakassering av lesbiske, bifile, homofile og transpersoner.

716
717 Oslo kommune har en betydelig og voksende samisk befolkning. Kommunen har elever som
718 får opplæring i samisk i regi av Kampen skole, og har en egen samisk barnehage.
719 Kommunen huser også Samisk hus som møtested for det samiske miljøet og formidler av
720 kunnskap til byens innbyggere. Oslo Arbeiderparti ser på den samiske kulturen som en
721 berikelse for byen og ønsker å styrke og synliggjøre samenes plass i byen.

722
723 Oslo Arbeiderparti vil:

- 724
- 725 • Styrke minoritetsorganisasjonenes samfunnsrolle innenfor inkluderings og
726 likestillingsarbeid.
 - 727 • Fortsette å ta initiativ overfor staten for at organisasjoner og livssynssamfunn som
728 mottar offentlig støtte forpliktes til å informere om og leve opp til Oslo kommunes
729 målsetninger for inkludering og likestilling. Dette innebærer blant annet at
730 kjønnsbalansen i styresammensetninger må være minst 40/60.
 - 731 • Fornye seksualundervisningen så den også omhandler kjønns- og
732 seksualitetsmangfold, grensesetting, relasjoner og ansvar.
 - 733 • Styrke opplæringen av ansatte innenfor helse- og omsorgssektoren i Oslo kommune
734 med et opplæringstilbud som omfatter LHBT+-problematikk.
- 735
736

737 **En tilgjengelig by**

738
739 Personer med nedsatt funksjonsevne skal ha de samme mulighetene til å leve frie og
740 selvstendige liv som alle andre. I dag opplever personer med nedsatt funksjonsevne
741 barrierer som fører til utenforskap fordi samfunnet ikke er tilrettelagt for dem.

742
743 Universell utforming av det offentlige rom bidrar til at flere mennesker får brukt sitt potensiale,
744 samtidig som det gjør det enklere for alle. Nærskolen bør være et reelt alternativ for barn
745 med nedsatt funksjonsevne og individuelt tilpasset opplæring bør skje i klassemiljøet. Det
746 skal være lett å forflytte seg rundt i byen.

747
748 Oslo Arbeiderparti vil:

- 749
- 750 • Fortsette arbeidet med å gjøre skolene våre universelt utformet.
 - 751 • At alle som har rett til Brukerstyrt Personlig Assistanse skal kunne leve et selvstendig
752 liv og delta i samfunnet.
 - 753 • Sikre at Sporveien følger opp arbeidet med universell utforming og tilgjengelighet i
754 kollektivtilbudet.
 - 755 • Sikre god dekning av HC-plasser i byen.
 - 756 • Sikre at kommunens informasjon er tilrettelagt for personer med nedsatt
757 funksjonsevne.
 - 758 • Sikre universell utforming av eksisterende byrom ved endringer.
- 759
760

761 **Bolig til alle**

762

763 Oslo skal være for alle. Vanlige lønsmottakere skal ha råd til å bo i Oslo, i en god bolig i et
764 godt bomiljø. Oslo Arbeiderparti vil ha fortsatt høyt tempo i boligbyggingen. Vi vil fortsette å
765 ta styring over boligbyggingen. Vi vil skape bomiljøer hvor det er plass til mennesker med ulik
766 livssituasjon og økonomi, med varierte boligtyper i alle deler av byen. Varierte nabolag
767 skaper god integrering.

768

769 De siste årene har boligbyggingen i Oslo tatt seg opp. Likevel gjør befolkningsveksten at
770 boligprisene fortsatt ligger på et høyt nivå, og mange står utenfor boligmarkedet. Vår løsning
771 er å bygge mer gjennom sterkere offentlig planlegging, og sterkere kommunal involvering i
772 boligbygging.

773

774 Oslo Arbeiderparti mener vi nå står i en situasjon som krever en ny kommunal boligpolitikk
775 for å hjelpe førstegangskjøpere inn på boligmarkedet. Vi ønsker å gjøre det enklere for de
776 som i dag leier bolig, men ikke får lån til å kjøpe bolig. Oslo Arbeiderparti vil utrede
777 etableringen av et kommunalt boligselskap som, alene eller i samarbeid med andre aktører,
778 skal bygge boliger og selge dem til forhåndsdefinert pris. Boligene som legges ut for salg
779 skal hovedsakelig forbeholdes førstegangskjøpere.

780

781 Prisene på boliger i sentrum stiger mer enn andre steder. Folk som tidligere bodde i disse
782 områdene har ikke lenger råd til å bo der, og flytter ut til forstedene.

783 Befolknings sammensetningen i enkelte boområder har derfor endret seg i et høyt tempo.

784 Oslo Arbeiderparti mener det må settes inn ekstra tiltak, som områdesatsinger, i de bydelene
785 som er spesielt utsatt. Vi har gode erfaringer med områdeløft og vil videreutvikle nåværende
786 satsinger og vurdere nye områder. I tillegg vil Oslo Arbeiderparti utrede muligheten for at
787 private eiendomsutviklere som får tillatelse til å bygge boliger i sentrum, gjennom
788 utbyggingsavtaler og rekkefølgekrav, pålegges å bidra til å utvikle fellesarealer i forsteder til
789 Oslo. Vi vil også vurdere å be departementet om en lovendring som gjør at erstatningsareal
790 kan realiseres innenfor kommunen og ikke utelukkende i direkte tilknytning til planområdet.

791

792 I årene framover vil vi at Oslo kommune skal fortsette å kjøpe kommunale boliger. Vi vil
793 fortsette å arbeide for å spre de kommunale boligene over hele byen. I tilfeller der
794 kommunen ønsker å selge kommunale boliger vil vi legge til rette for leie-til-eie for at flere
795 skal komme inn på boligmarkedet.

796

797 Nordmenns boligstandard er helt i verdenstoppen. For Oslo Arbeiderparti er det viktig å
798 fortsette å bygge boliger med høy kvalitet. Å stille krav til kvalitet betyr at det skal være gode
799 lysforhold, lite støy og tilrettelegging for funksjonshemmede. Kvalitet handler også om at det
800 er gode uterom, med lekeplasser og fellesarealer hvor det er trivelig å være.

801

802 Oslo Arbeiderparti vil:

803

- 804 • Opprettholde det økte tempoet i regulering av nye boliger.
- 805 • Utrede etableringen av et kommunalt boligselskap som skal bygge boliger og selge
806 dem til forhåndsdefinert pris til førstegangskjøpere.
- 807 • Undersøke muligheten for å åpne opp for at rekkefølgekrav og erstatningsareal kan
808 realiseres innenfor hele kommunen, og ikke bare i direkte tilknytning til planområdet.
- 809 • Oslo Arbeiderparti mener oppstarten i planarbeid i fremtiden bør organiseres på en
810 annen måte der man tidlig bringer flere inn i prosessen.
- 811 • At byutviklingen skal bidra til økt by- og bokvalitet.
- 812 • Forsterke fokuset på å bygge smart, miljøvennlig og med høy arkitektonisk kvalitet.
- 813 • Ikke ekspropriere eiendom til boligbygging.

- 814 • Hindre seksjonering av leiligheter der det går utover bomiljøet, og jobbe aktivt for
815 endringer i det nasjonale lovverket som bidrar til mindre seksjonering og bedre
816 bomiljøer.
- 817 • Vi vil sette en øvre grense på korttidsutleie på 60 dager i året, og 30 dager i
818 borettslag.
- 819 • Kjøpe flere kommunale leiligheter i ulike deler av byen, og arbeide for at de
820 kommunale investeringene bidrar til at det blir bygd flere leiligheter i Oslo.
- 821 • Etablere flere leie-til-eie-prosjekter og Bo-start-prosjekter.
- 822 • Gjennomføre forsøk med allmennboliger i Oslo.
- 823 • Ta initiativ til et områdeløft på Hovseter i samarbeid med staten.
- 824 • Gjennomgå alle sosiale boligvirkemidler, inkludert leiefastsettelse, slik at vi kan sikrer
825 at kommunens virkemidler gjør det lettere for folk å komme seg ut i inntektsgivende
826 arbeid samtidig som vi sikrer god forvaltning av kommunens boliger.
- 827 • Legge til rette for beboermedvirkning for beboere i kommunale boliger, gjennom å
828 stimulere til etablering av gårdsstyrer i heleide kommunale gårder. For å ivareta
829 interessene til beboere i kommunale boliger i borettslag og sameier vil vi etablere et
830 sentralt brukerråd, hvor beboere i kommunale boliger skal være representert
- 831

Miljøhovedstaden

832

Byen mellom marka og fjorden

833

834

835

836

837

838

839

840

841

842

843

844

845

846

847

848

849

850

851

852

853

854

855

856

857

858

859

860

Oslo skal være en av Europas mest attraktive byer. Nærheten til Marka og fjorden er et av Oslos aller fremste fortrinn. Oslo Arbeiderparti vil at sjøen og skogen skal være åpen og tilgjengelig for byens befolkning.

De neste årene vil Oslo Arbeiderparti jobbe for at friluftslivet skal bli mer tilgjengelig for byens innbyggere. Det skal være lett for alle å komme seg ut, og ha rask tilgang til en turvei, en park eller en sti i Marka. Friluftslivets infrastruktur, som skiløyper og badeplasser har i liten grad blitt vedlikeholdt gjennom mange år. Vi vil trappe opp vedlikeholdet og ønsker å anlegge flere kommunale badeplasser langs havnefronten og byens elver. Øyene i Oslofjorden har blitt veldig populære de siste årene. Vi vil legge stor vekt på å forbedre forholdene på øyene, med for eksempel bedre toaletter og avfallshåndtering.

Vi vil ta vare på naturen og ha et mangfoldig plante- og dyreliv basert på de artene som naturlig hører hjemme i området. Vi vil bringe Oslos bekker og elver opp i dagen, der det lar seg gjøre. Markagrensen skal ligge fast. Oslo kommunes skoger er befolkningens felleseie. Forvaltningen skal ha friluftsliv- og verneinteressene som det bærende grunnlag og økonomiske hensyn skal underordnes disse.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Bygge ut turveinettet i Oslo, og skilte bedre.
- Bedre vedlikeholdet av skiløyper, turstier, sportsstuer og annen tilrettelegging i Marka i samarbeid med Den norske turistforening og Skiforeningen
- Øke tilgjengeligheten til friluftslivet, med mer universell utforming.
- Lage kultur- og historieløyper i byen, som folk kan følge for å oppdage og lære om Oslo.

- 861 • Bevare Sørkedalen og Maridalen som jordbruks- og rekreasjonsområder og levende
862 lokalsamfunn
- 863 • Ha flere badeplasser langs fjorden og byens elver.
- 864 • Beholde badedammen på Tonsenhagen.
- 865 • Elektrifisere øyåtene.
- 866 • Vurdere flere småbåthavner og samtidig sikre allmenheten fri ferdsel i nye og
867 eksisterende småbåthavner.
- 868

869 **En ren by uten forurensning**

870

871 Klimaendringene er en av vår tids største utfordringer. Hvis vi skal klare å begrense
872 klimaendringene og nå målene i Parisavtalen, må vi kutte klimagassutslippene raskere. Oslo
873 Arbeiderparti vil være en pådriver for at vi når klimamålene her i byen.

874

875 Klimautfordringen løses best når alle samfunnets krefter bidrar. Vi vil sørge for at Oslo er en
876 by hvor det er lett å være miljøvennlig. Vi vil bidra til at vi utvikler et nytt, grønt næringsliv.
877 Det er et mål at både offentlige og private aktører tar i bruk nye innovative løsninger som
878 bidrar til å kutte utslippene og skape nye verdier. Vi skal skape nye markeder for de som
879 leverer de grønne løsningene.

880

881 Oslo kommune skal være en foregangskommune i klimaarbeidet. I årene framover vil vi
882 forsterke klimabudsjettet som styringsverktøy for klimaarbeidet. Vi skal stille stadig strengere
883 krav til kutt i utslipp fra de kommunale byggeplassene, fra leverandørene til kommunen og til
884 kommunens egen transport.

885

886 Mange i Oslo plages av støy og luftforurensning. De viktigste kildene er veitrafikken og
887 vedfyring. Gjennom å redusere biltrafikken og legge om til elbiler, blir luftforurensningen
888 mindre. Hyppig vask av gatene bidrar til å redusere svevestøvet. En sjelden gang kan
889 luftforurensningen bli så høy at det oppstår akutt fare for liv og helse. I slike situasjoner kan
890 det være et umiddelbart behov for å kraftig begrense biltrafikken. Oslo Arbeiderparti er
891 beredt til å bruke virkemidler som beredskapstakster og dieselforbud hvis det foreligger et
892 klart faglig råd om at det er nødvendig. Det må følges opp med ekstraordinære avganger i
893 kollektivtrafikken.

894

895 Avfall er en ressurs på avveie og skal i størst mulig grad gjenvinnes og brukes på nytt. Vi vil
896 jobbe for at mer av avfallet fra både boliger og næringslivet sorteres. Det er viktig å bygge
897 opp under en mest mulig sirkulær økonomi, der ressursene blir brukt igjen og igjen.

898

899 Avfallsanlegget på Klemetsrud er den største enkeltkilden til utslipp av klimagasser i Oslo.
900 På anlegget arbeider de med et teknologisk pilotprosjekt for å rense utslippene og deponere
901 dem, såkalt karbonfangst. Pilotprosjektet på Klemetsrud er potensielt banebrytende i
902 internasjonal sammenheng. Det kan også bidra som en motor i lokalsamfunnet på Søndre
903 Nordstrand. Derfor vil Oslo Arbeiderparti arbeide for å realisere karbonfangst på Klemetsrud i
904 samarbeid med staten.

905

906 Oslo Arbeiderparti vil:

907

- 908 • Kutte klimagassene med 95 prosent fra 2009-nivå innen 2030.
- 909 • Bruke klimabudsjettet til å målrette klimapolitikken.
- 910 • At Oslo skal legge bærekraftige og langsiktige hensyn til grunn for kommunens
911 investeringer, og utvikle en strategi for grønne investeringer.
- 912 • Stille krav om at alle kommunens virksomheter, og alle leverandører til kommunen,
913 kutter utslipp og leverer miljøvennlig.

- 914 • At havneaktiviteten i Oslo havn skal over på miljøvennlige og utslippsfrie løsninger. Vi vil arbeide for at alle skip som anløper havna på sikt benytter nullutslipps- eller lavutslippsteknologi ved kai, samt ved inn- og utseiling.
- 915
- 916
- 917 • Ha utslippsfri drift på den lokale fergetrafikken, landstrøm til utenriksfergene og miljødifferensiering av havneavgifter for å premiere skip med lave utslipp.
- 918
- 919 • Samarbeide med andre havner for cruiseskip med sikte på å stille felles krav om landstrøm og andre miljøtiltak. Oslo skal ta en pådriverrolle i dette arbeidet.
- 920
- 921 • Legge frem en plan for å redusere utslippene fra fritidsbåter, for eksempel ved å bygge ut lademuligheter for elbåter.
- 922
- 923 • Legge til rette for installasjon av solceller og andre fornybare energikilder på flere bygg.
- 924
- 925 • Utnytte fjernvarme til å gi ren energi til flere.
- 926 • Bidra til at folk kan bytte ut gamle vedovner med nye rentbrennende ovner.
- 927 • Feie og vaske gatene våre jevnlig for å få bukt med svevestøvet og søppel.
- 928 • Gjøre det gratis å reise kollektivt på dager hvor luftforurensningen er så høy at det oppstår akutt fare for liv og helse.
- 929
- 930 • Ha flere avfallsdunker i offentlig rom.
- 931 • Samarbeide med næringslivet for å redusere mengden avfall som produseres, og bidra til at det resirkuleres.
- 932
- 933 • Støtte opp om initiativ for å reparere og gjenbruke elektronikk og andre forbruksvarer.
- 934 • Ha som mål å fase ut bruken av engangsplast i kommunens virksomheter.
- 935 • At avfallsinnhentingene fra husholdningene skal drives kommunalt.
- 936 • Realisere karbonfangst på Klemetsrud-anlegget i samarbeid med staten.
- 937 • Be staten få på plass partikkel-rensing av utslippene fra Operatunnelens luftetårn.

938
939

940 Fremtidens kollektivtransport

941
942 Kollektivtrafikken er et av de viktigste virkemidlene vi har for å gjøre det lettere å velge en
943 grønnere hverdag. Oslo Arbeiderparti vil fortsette den offensive satsingen på
944 kollektivtransport. Vi vil utvide kollektivtilbudet slik at det blir flere valgmuligheter for de
945 reisende. Vi vil bedre fremkommeligheten for kollektivtrafikken slik at reisetidene blir kortere.

946
947 Fornebubanen og ny sentrumstunnel vil gi flere avganger, kortere reisetider og flere
948 valgmuligheter for de reisende. Byggingen av ny sentrumstunnel skal utføres på en måte
949 som er mest mulig skånsom for byen. Oslo Arbeiderparti vil følge opp avtalen i Oslopakke 3.

950
951 Vi vil satse mye på å utvide kollektivtilbudet i de ytre bydelene. Framover vil vi etablere flere
952 nye bussruter, og ha hyppigere avganger. Det skal bli enkelt å reise på kryss og tvers av
953 Oslo med kollektivtrafikk. Vi vil legge spesiell vekt på å utvide tilbudet til eldre og
954 bevegelseshemmede, med Rosa Busser som modell.

955
956 Trikken er en viktig del av Oslos kollektivtilbud. Både på Ring 2 og oppover Trondheimsveien
957 i Groruddalen kan det være aktuelt å erstatte buss med bane. Vi vil vurdere disse og andre
958 prosjekter opp mot alternativer som moderne superbussløsninger og trolley 2.0.

959
960 I løpet av de neste fire årene skal store deler av bussene i Oslo bli elektriske, og vi skal
961 legge en plan for at hele bussparken i byen kan gå på strøm. Elektrisk drift skal være
962 hovedregelen når vi bygget ut nye tilbud.

963
964 De neste årene vil Oslo Arbeiderparti legge vekt på å øke fremkommeligheten for
965 kollektivtrafikken. Trikken skal i størst mulig grad gå i separate traseer. Både for buss og trikk
966 skal holdeplasser, røde lys, kryss og veibredder tilpasses slik at kollektivtrafikken kan komme

967 raskt fram. Vi ønsker å utvikle knutepunktene i hele byen, og legge til rette for at stasjoner
968 kan bli lokale mobilitetsstasjoner, med bysykler, sykkelparkering og plass til bildelingsbiler.
969

970 Oslo Arbeiderparti ønsker å utvikle nye billetter som tar i bruk ny teknologi og gir bedre tilbud
971 til de reisende. En av utfordringene med billettene i dag er at det er dyrt for folk som reiser av
972 og til. Vi vil vurdere lavere priser utenom rushtida, for å bruke den ledige kapasiteten som er
973 på T-banene.
974

975 Oslo Arbeiderparti vil:

- 976
- 977 • Bygge Fornebubanen og ny sentrumstunnel.
- 978 • Elektrifisere bussene.
- 979 • Øke framkommeligheten for busser og trikker.
- 980 • Etablere flere kollektivfelt for bussene.
- 981 • Utvikle flere stasjoner så de kan bli lokale knutepunkter med bildeling og
982 sykkelparkering.
- 983 • Utvide tilbudet med Ruters aldersvennlige transport, Rosa Busser, i alle bydeler.
- 984 • Styrke busstilbudet i de ytre bydelene.
- 985 • Sørge for at de generelle prisene ikke stiger mer enn prisstigningen.
986
- 987 • **Dissens** (Henrik Dahl Jacobsen, Thuva Livsdatter Øverås): Tilleggspunkt: «Innføre
988 billigere enkeltreisebilletter utenfor Ring 3..»
989
- 990 • Vurdere lavere priser på enkeltbilletter utenom rushtida.
- 991 • Jobbe for en skinnegående tverrforbindelse som en del av byutviklingen i
992 Groruddalen.
993
- 994 • **Dissens** (Andreas Halse, Kjell Erik Øie, Farukh Qureshi, Kjetil Staalesen, Rina
995 Mariann Hansen, Eileen Fugelsnes, Line Oma): Tilleggspunkt: «La en voksen med
996 billett ta med inntil fire barn gratis på kollektivtrafikken på hverdagene utenom
997 rushtida.»
998

999 **En enklere og grønnere hverdag**

1000

1001 **Sykkelbyen**

1002

1003 Sykling har mange fordeler i en by som Oslo. Sykkelen er rask og effektiv, tar lite plass i
1004 gata, og krever lite infrastruktur.

1005

1006 Oslo Arbeiderparti ønsker å fortsette å bygge ut sykkelveinettet i et høyt tempo, i tråd med
1007 planen for sykkelveinettet. Vi vil fortsette å gjøre hverdagen enklere for syklister med mange
1008 små tiltak for en mer sykkelvennlig by.
1009

1010

1011 Oslo Arbeiderparti ønsker å bygge ut sykkelveinettet fra bykjernen og utover. Det er i de
1012 områdene av byen hvor det bor flest folk sykkelen har sitt største potensiale.

1012

1013 Oslo Arbeiderparti vil arbeide for at det blir gode sykkelforhold i og gjennom sentrum. I dag
1014 mangler det en god forbindelse fra vest til øst, og det er fortsatt manglende tilrettelegging fra
1015 områder som St. Hanshaugen, Grünerløkka og Jernbanetorget. Arbeiderpartiet vil jobbe for
1016 at staten sørger for at Dronning Eufemias gate får en separat sykkelvei.

1016

1017 Det er viktig for Oslo Arbeiderparti å redusere konfliktene mellom syklister og andre
1018 trafikanter. Det viktigste grepet er å bygge sykkelveier som i størst mulig grad er skilt fra
1019 både bilister og fotgjengere. Der gående og syklister i dag møtes, må enten sykkelveien

1020 bygges om eller tilpasses så farten senkes. Det er også viktig at vi utvikler en god
1021 sykkelkultur med vekt på forståelse av trafikkreglene.

1022

1023 Oslo Arbeiderparti vil:

1024

1025 • Bygge ut sykkelveinettet i et høyt tempo.

1026 • Legge Oslostandarden til grunn for utbyggingen av sykkelveier.

1027 • I størst mulig grad skille syklistene fra andre trafikantgrupper som bilister og
1028 fotgjengere.

1029 • Bygge en egen sykkelvei over Rådhusplassen.

1030 • Gjøre byen mer sykkelvennlig, med tiltak som egne trafikklys, bedre skilting og
1031 sykkelparkering, røde sykkelbokser ved lyskryss, tilrettelagte overganger for syklistene
1032 og små vedlikeholdsstasjoner.

1033 • Starte forsøk med grønn bølge for syklistene og tillate høyresving mot rødt lys i noen
1034 kryss, slik som man gjør i København.

1035 • Bygge sykkelvei ut i Maridalen.

1036 • Utvikle bysykkelordningen med flere sykler og flere stasjoner så den dekker større
1037 områder i byen. Vi vil også vurdere å begynne med vinterdrift, elsykler og lastesykler.

1038

1039 • **Dissens** (Kjetil Staalesen, Robert Steen, Farukh Qureshi, Kjell Erik Øie, Bjørn Strøm,
1040 Line Oma, Oddrunn Grønvik, Usman Asif, Rina Mariann Hansen): Tillleggspunkt:
1041 «Bygge en sykkelbro som løfter syklistene ut av Dronning Eufemias gate dersom det
1042 ikke er mulig å bygge sykkelfelt.»

1043

1044 **Biler uten forurensning**

1045

1046 Arbeiderpartiet ønsker å bidra til en rask omlegging av bilparken i Oslo. Det er et mål for oss
1047 at alle biler skal være nullutslippsbiler som verken bidrar til lokal luftforurensning eller utslipp
1048 av klimagasser. Derfor vil vi fortsette å gi elbiler og andre nullutslippsbiler klare fordeler.

1049

1050 Tilgangen til ladestasjoner er en stor utfordring for elbilene i Oslo. Oslo Arbeiderparti vil
1051 sørge for at det bygges ut et godt nettverk med ladestasjoner over hele byen. Vi vil
1052 samarbeide med kommersielle bedrifter for å få bygd ut nok ladepunkter til at alle bilister i
1053 Oslo har tilgang til lading.

1054

1055 Varetransporten skal gjennom det samme grønne skiftet som resten av økonomien. Derfor
1056 vil vi på samme måte gjøre det attraktivt å velge miljøvennlige løsninger for varetransporten.

1057

1058 Oslo Arbeiderparti vil:

1059

1060 • Sikre at det er økonomisk lønnsomt å velge elbil.

1061 • Fjerne retten til gratis fremmedparkering for elbiler der det er beboerparkering.

1062 • Bygge ut ladestasjoner til elbiler i samarbeid med private aktører.

1063 • Bidra til at det etableres flere hurtigladere i Oslo.

1064 • Ha effektive støtteordninger for å bygge ut ladestasjoner i store garasjer hos
1065 borettslag og sameier, og stille krav om at nye garasjer bygges ut med
1066 lademuligheter.

1067 • Redusere satser i bomringene for lastebiler som kjører fossilfritt.

1068 • Tilrettelegge for lademuligheter ved flere næringsparkeringsplasser.

1069 • Samarbeide med bildelingsorganisasjonene for å få flere elbiler som delebiler.

1070

1071 **Moderne transportløsninger**

1072

1073 I en moderne by har folk et variert transportbehov. Vi vil legge opp til at man bruker bilen når
1074 man må, og reiser grønt og miljøvennlig når man kan.

1075

1076 Vårt mål er å utvikle et transportsystem som er lett tilgjengelig og forståelig med internett og
1077 smarttelefoner. Vi ønsker å utvikle integrerte løsninger, der folk med en app lett kan velge
1078 mellom ordninger som bysykler, kollektivtrafikk eller delte biler.

1079

1080 Vi står overfor en potensiell transportrevolusjon når selvkjørende biler rulles ut på veiene.
1081 Selvkjørende biler kan påvirke måten vi reiser på, hvor mye det koster, hvem som har
1082 mulighet til å kjøre bil, om man velger å eie bil, hvor mye parkering vi trenger, og hvordan
1083 veiene ser ut. Vårt mål er at selvkjørende biler skal bidra til mindre trafikk, mindre
1084 forurensning, lavere kostnader og mer plass i byen. For å få til det trenger vi offentlig styring.

1085

1086 I et flerårig perspektiv kan det også bli aktuelt å erstatte bomringen med andre systemer som
1087 veipricing. Med veipricing kan man utvikle et system der regningen deles på alle som kjører i
1088 stedet for de som kjører på en strekning der det er bom. En slik modell kan være en mer
1089 rettferdig og effektiv måte å styre trafikken på.

1090

1091 Oslo Arbeiderparti vil:

1092

- 1093 • Gjøre det enkelt å kombinere transportformer, for eksempel ved å plassere
1094 bildelingsbiler og sykkelparkering ved T-banestasjoner.
- 1095 • Sørgе for at det er god tilgang til delte biler over hele byen, og legge til rette for at
1096 samkjøring blir et enkelt og attraktivt alternativ for flere.
- 1097 • Jobbe for at kommunen og innbyggerne er best mulig forberedt til å møte endringene
1098 som følger av selvkjørende biler.
- 1099 • I stadig større grad ta i bruk intelligente transportsystemer (ITS), for å styre trafikken i
1100 Oslo.
- 1101 • Starte utredning av veipricing i samarbeid med partene i Oslopakke 3.
- 1102 • Beholde Alnabruterminalen.
- 1103 • Bidra til at det bygges et godt nettverk av fyllestasjoner for tungtransport på Østlandet
1104 med nullutslippsløsninger som el og hydrogen, og fossilfrie alternativer som biodiesel
1105 og biogass.

1106

1107 **De store veiprojektene**

1108

1109 Oslo Arbeiderparti mener det er viktigst å prioritere utbygging av kollektivtrafikken. Vi vil
1110 vurdere nye veiprojekter og tunneler i Oslo ut fra hvilken betydning de har for lokalmiljøene,
1111 hva det betyr for biltrafikken i byen og ikke minst kostnader.

1112

1113 Oslo Arbeiderparti vil arbeide for et lokk over E6 ved Furuset. Et lokk vil knytte dalsiden og
1114 dalbunnen sammen, bidra til å redusere støy og luftforurensning i lokalmiljøet, og gjøre det
1115 mulig å bygge ut mange nye boliger. Vi vil også arbeide for at store veier som
1116 Trondheimsveien nedgraderes og gjøres om til bygater med langt mindre belastning på
1117 nærmiljøet. Det er et mål for oss å redusere støybelastningen og luftforurensningen langs de
1118 store transportårene våre. Ikke minst prosjektet E6 Oslo Øst må innfri på miljøområdet.

1119

1120 Oslo Arbeiderparti vil følge opp avtalen i Oslopakke 3, men vi vil arbeide mot de nåværende
1121 planene for E18-utbyggingen vestover. Oslo Arbeiderparti ønsker ikke å øke
1122 bompengerregningen så mye som dette prosjektet krever. Vi vil arbeide for at de statlige
1123 pengene som er satt av til dette prosjektet brukes til infrastrukturprosjekter i regionen som

1124 har større betydning for framkommelighet, miljø og byutvikling. Det planlagte E18-prosjektet
1125 må slankes betydelig for at Oslo Arbeiderparti skal støtte det.
1126
1127

Kultur og idrett for alle

1128

Kulturbyen

1129

1130

1131 Oslo skal være en kulturby i verdensklasse hvor alle kan delta, oppleve og bruke
1132 kulturtilbudet. Kulturpolitikken må sikre at Oslos mangfoldige kultur og historie kommer til
1133 uttrykk og at vi både tar vare på kulturarv og tradisjoner og gir rom for nye uttrykk og
1134 nyskaping.

1135

1136 Oslo er landets hovedstad og det vises også i kulturtilbudet, med nasjonale institusjoner og
1137 store arrangementer. Det betyr også at vi tiltrekker oss kunstnere og utøvere innen alle
1138 kulturformer. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for mer kulturbasert næringsutvikling.
1139 Samtidig skal vi som bor her ha gode opplevelser og muligheter hver dag. Særlig barn og
1140 unge trenger arenaer for kreativ og kunstnerisk utfoldelse. Vi ønsker en økt satsing på kultur
1141 for barn og unge, og sikre at det lokale kulturliv har god infrastruktur.

1142

1143 Arbeiderpartiet ønsker at Oslo kommune skal støtte utviklingen av kulturuttrykk og sikre alle
1144 muligheten til å delta i og oppleve kunst og kultur, uavhengig av bakgrunn og økonomi. Vi vil
1145 legge til rette for dem som skaper kulturen, og sikre at kunstnere får bedre arbeidsvilkår.
1146 Oslo Arbeiderparti vil derfor ha et lokalt kulturløft.

1147

1148 Besøkstallene for bibliotekene i Oslo øker. Det nye Deichmanske hovedbiblioteket skal være
1149 spydspissen i satsningen på det nye moderne folkebiblioteket i Oslo. Vi vil satse på utvidede
1150 åpningstider på bibliotekene med oppdaterte digitale og teknologiske løsninger for utleie og
1151 selvbetjening. Bibliotekene skal være lokale kultur- og aktivitetshus som formidler litteratur,
1152 samfunnsdebatt og kulturuttrykk.

1153

- 1154 • Åpne nye lokalbibliotek på Mortensrud, Skøyen og St. Hanshaugen, og oppgradere
- 1155 eksisterende lokalbibliotek.
- 1156 • Åpne egne barne- og ungdomsbibliotek på Holmlia, Hovseter og Romsås.
- 1157 • Øke tilgjengeligheten til bibliotekene ved å innføre selvbetjening utenfor ordinær
- 1158 åpningstid på alle lokalbibliotek samt få flere digitale utlånsordninger.
- 1159 • Bygge ut kulturskoletilbudet i alle bydeler med flere plasser, prioritere bydelene med
- 1160 lav dekning, og styrke samarbeidet med skolekorpene.
- 1161 • Innføre inntektsgradering av prisen på kulturskolen.
- 1162 • Innføre et digitalt bookingsystem for frivilligheten på alle kommunale bygg som egner
- 1163 seg til utlån.
- 1164 • Støtte helårsarrangører og festivaler og opprette en arrangementsenhet i kommunal
- 1165 regi.
- 1166 • Utvikle og fremme Middelalderbeltet.
- 1167 • Bidra til etablering av Fotografiets hus.
- 1168 • Jobbe for å omgjøre deler av Oslo fengsel til et vekstsenter for kultur og næring og
- 1169 utøvende kunstnere.
- 1170 • Støtte filmfestivaler, alternative filmscener og produksjonsmiljøer.
- 1171 • Tiltrekke flere store produksjoner til Oslo, blant annet gjennom arbeidet i Oslo
- 1172 filmkommisjon.
- 1173 • Videreføre Oslo kommunes satsing på scenekunst for barn og unge.
- 1174 • Satse på gatekunst og temporære uttrykk.

- 1175 • Legge til rette for at tomme kommunale bygg kan brukes til midlertidige
1176 kulturaktiviteter.
1177

1178 **Idrettsbyen**

1179
1180 Idrett og fysisk aktivitet skaper aktivitetsglede, er viktig for folkehelse og skaper møteplasser
1181 og samhold. Oslo har i lang tid hatt lavest dekning av idrettsanlegg i landet. Denne trenden
1182 har Arbeiderpartiet snudd og nå vil vi bygge enda flere anlegg, særlig for byens barn og
1183 unge. I Oslo skal det være lett å leve aktive liv, uavhengig av fysikk, alder, bakgrunn og
1184 økonomi.

1185
1186 Barn som driver med idrett presterer bedre på skolen. Derfor må vi se på idretten som en
1187 integrert del av en utvidet skolehverdag og som en langsiktig investering. Som et fellesskap
1188 må vi også ta høyde for at barn som aldri har hatt muligheten til å prøve organisert idrett,
1189 ikke vet hva de velger bort.

1190
1191 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1192
- 1193 • Bygge flere idrettsanlegg og bedre anleggsdekningen i Oslo.
 - 1194 • Prioritere de bydelene som har lavest dekning av idrettsanlegg
 - 1195 • Bygge idrettshall i bydel St. Hanshaugen som i dag er eneste bydel som ikke har hall.
 - 1196 • Planlegge et nytt bad i Oslo vest.
 - 1197 • Bygge tre nye badeanlegg på Tøyen, Manglerud og Stovner.
 - 1198 • Bygge nye flerbrukshaller over hele byen, blant annet på Dælenenga, Korsvoll,
1199 Tøyen og Tokerud.
 - 1200 • Bygge friidrettshall på Mortensrud.
 - 1201 • Rehabiliterer idrettsanlegg.
 - 1202 • Prioritere god dekning i hele byen av anlegg som rommer store breddeidretter og
1203 anlegg som huser mange idretter, for eksempel kunstgressbaner og flerbrukshaller
 - 1204 • Prioritere anlegg til idretter som har mange aktive, er i sterk vekst eller som har stor
1205 andel jenter.
 - 1206 • Prioritere å bygge anlegg for kampsport, turn og dans.
 - 1207 • Samarbeide med Osloidretten om å senke terskelen for deltakelse, både økonomisk
1208 og sosialt.
 - 1209 • At Oslo kommune skal stille krav til at idrettsarrangement som får kommunal støtte
1210 skal følge det internasjonale antidopingregelverket til WADA
 - 1211 • Sørge for at alle bydeler har minst ett utstyrsbibliotek.
 - 1212 • Sørge for bedre samordning mellom ulike utstyrsbibliotek, og at utstyrsbibliotekene
1213 kan holde åpent på kvelder og i skoleferier.
- 1214

1215 **Engasjement og deltakelse**

1216
1217 Frivilligheten er en grunnpilar i demokratiet. Frivillig arbeid gir mening til den enkelte som er
1218 frivillig og merverdier til samfunnet. I Oslo har vi et mangfold av frivillige organisasjoner,
1219 aktiviteter og spontane initiativ for deltakelse og engasjement. Oslo Arbeiderparti vil gjøre det
1220 lettere å være frivillig i Oslo. Oslo kommunes oppgave overfor frivilligheten er å være
1221 tilrettelegger og initiativtaker, mens organisasjoner og enkeltpersoner selv skaper aktiviteten.

1222
1223 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1224
- 1225 • Innføre digital booking på kommunens lokaler for utlån og utleie til frivilligheten.
 - 1226 • At det er gratis for barne- og ungdomsorganisasjoner å låne kommunens lokaler.
 - 1227 • At flere av kommunens lokaler, uterom og anlegg skal gjøres tilgjengelige for frivillige.

- 1228 • At alle bydeler skal utarbeide lokal frivillighetspolitikk.
- 1229 • Sikre frivillighetskoordinator sentralt i kommunen.
- 1230 • Gjøre søknadsordninger enklere og redusere krav til rapportering.
- 1231 • Ha forsøk med Oslonøkkelen, en digital nøkkel til kommunens lokaler.
- 1232 • Sørge for at utlåssentraler for utstyr har midler til langsiktig drift.
- 1233
- 1234

Byen som tar vare på deg

1235 1236 **Gode tjenester for alle**

1237
1238 Alle Oslos innbyggere trenger tjenester levert av kommunen. Vårt mål er å sikre best mulig
1239 tjenester til alle byens innbyggere. Fellesskapets ressurser skal gi best mulig kvalitet i
1240 velferdstjenestene våre.

1241
1242 Arbeiderpartiet mener kommunen til enhver tid må vurdere om innbyggernes tjenester og
1243 kommunens forvaltningsoppgaver er organisert på en hensiktsmessig måte. Økt
1244 digitalisering av tjenester, økt behov for helhetlige tjenester, flerbruk av knappe arealer og
1245 innbyggernes behov for å ha nærhet til beslutningstakerne gjør at man må lete etter bedre og
1246 mer effektive måter å drive kommunale tjenester på. Oslo kommunens tjenester skal alltid
1247 være organisert til det beste for innbyggerne. Derfor ønsker Oslo Arbeiderparti en utredning
1248 som vurderer digital tjenesteutvikling og kvaliteten på tjenestene våre opp mot dagens
1249 organisering av kommunen.

1250
1251 Den moderate eiendomsskatten i Oslo reduserer sosiale og økonomiske forskjeller, og er en
1252 forutsetning for den gjennomførte økningen i kvalitet og omfang av kommunale tjenester og
1253 for tillitsreformen i Oslo kommune.

1254
1255 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1256
- 1257 • Videreføre en moderat eiendomsskatt på nåværende nivå.

1258 1259 **Like muligheter for alle barn**

1260
1261 Å sikre alle barn en god oppvekst er blant samfunnets viktigste oppgaver. Familien er den
1262 viktigste rammen for barn og unges levekår, og vår oppgave er å legge til rette for en trygg
1263 familiesituasjon for alle barn.

1264
1265 De aller fleste barn og unge i Oslo har trygge levekår og gode utviklingsmuligheter, men for
1266 noen barn preges hverdagen av omsorgssvikt, rus eller fattigdom. Arbeiderpartiet vil ha et
1267 kompetanseløft i førstelinjen som arbeider med barn. Ansatte på helsestasjonen, i
1268 barnehagen, i barnevernet, på skolen, og i politiet skal ha kompetanse til å avdekke barns
1269 behov for hjelp.

1270
1271 Helsestasjonen møter alle familier, og er derfor en viktig arena for å fange opp dem som
1272 trenger ekstra veiledning og hjelp. Tilbudet gjelder alle, er lite stigmatiserende og
1273 helsesøstrene oppnår en fortrolighet som mange foreldre verdsetter. Ved å styrke
1274 bemanningen på helsestasjonene vil flere familier få tettere oppfølging og veiledning.

1275
1276 Å sikre et godt barnevern er et offentlig ansvar. Organiseringen av barnevernet i Oslo kan
1277 oppleves som fragmentert. Ansvar er fordelt på bydel, Barne- og familieetaten og
1278 Helseetaten, samtidig som tiltakene overfor barna og familiene utføres av mange ulike
1279 aktører som kommunen, bydelen, og private- og ideelle organisasjoner. Barnevernet tilbyr

1280 hjelp til familier med små og store utfordringer. De aller fleste tiltak er hjelp i hjemmet i
1281 samarbeid med familien, men det er også kompliserte saker hvor omsorgsovertakelse blir
1282 gjennomført. Arbeidsfeltet er komplisert og tidkrevende, og med mange sårbare parter.
1283 Barnevernet skal løse et bredt spekter av oppgaver, ofte i samarbeid med andre fagfelt.
1284 Dette krever en god organisering, kompetente ansatte, nok tid og nærhet til barna og
1285 familiene. Arbeiderpartiet vil derfor ha en gjennomgang av barnevernet for å sikre best mulig
1286 kompetanse, ressursbruk og organisering.

1287
1288 Arbeiderpartiet er opptatt av å sikre alle barn i Oslo et bredt og tilgjengelig tilbud av kultur- og
1289 fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens bakgrunn og inntekt. Vi vil dekke kostnadene til
1290 fritidsaktiviteter for familier med lav inntekt, og opprette en ordning med gratis utlån av utstyr i
1291 alle bydeler.

1292
1293 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1294
- 1295 • Sikre et kompetanseløft av de som arbeider med barn i førstelinjen, for å styrke
- 1296 evnen til å avdekke omsorgssvikt, vold, overgrep og utenforskap.
- 1297 • Ha flere ansatte på helsestasjonene for å gi alle en god oppfølging.
- 1298 • Foreta en gjennomgang av barnevernet for å sikre best mulig kompetanse,
- 1299 ressursbruk og organisering.
- 1300 • Innføre en støtteordning for å betale flere gratis fritidsaktiviteter for alle barn i områder
- 1301 med mange barn i lavinntektsfamilier, samt innføre en ordning med aktivitetsstøtte for
- 1302 barn i fattige familier.
- 1303 • Sikre gratis utlån av utstyr til fritidsaktiviteter.
- 1304 • Legge bedre til rette for deltakelse på aktivitetstilbud i skoleferien.
- 1305

1306 **En aktiv alderdom**

1307
1308 Oslo skal være en aldersvennlig by. Det å kunne mestre hverdagen og delta i aktiviteter og
1309 være sosial er avgjørende for god livskvalitet. Derfor ønsker Arbeiderpartiet å gå fra en
1310 institusjonsbasert eldreomsorg til en aktiv alderdom hvor eldre kan være sjef i eget liv.

1311
1312 Eldre er en enorm ressurs som sitter på mye kunnskap som byen må bruke mer av. Vi
1313 ønsker å jobbe for å redusere ensomhet og isolasjon og vil tilrettelegge for mer
1314 samfunnsdeltakelse gjennom ulike kultur- og aktivitetstilbud for eldre og gjøre det enklere å
1315 melde seg som frivillig. For å ha en aktiv alderdom må også fremkommeligheten i byen være
1316 god, hele året. Det handler om alt fra kollektivløsninger til belysning, gatebelegg og flere
1317 benker.

1318
1319 Vi vil legge til rette for at folk kan bo lengst mulig hjemme. Derfor fortsetter vi utbyggingen av
1320 hjemmebasert omsorg, og tar i bruk flere teknologiske løsninger som gir trygghet for den
1321 enkelte. Nye boligformer skal bygges slik at flere kan bo i eget hjem selv om behovet for økt
1322 trygghet eller hjelpemidler øker. Samtidig skal de som trenger sykehjemsplass kunne flytte
1323 inn i funksjonelle bygg som er bygget og innredet mer som hjem. Nye omsorgsinstitusjoner
1324 skal ha fasiliteter som legger til rette for aktivitet og kontakt mellom ulike grupper og
1325 generasjoner.

1326
1327 I årene som kommer vil antallet eldre over 67 år begynne å øke igjen. Samtidig vil vi få flere i
1328 yngre alder som har behov for tilpassede tjenester. Dette betyr at vi må fortsette utviklingen
1329 av byens hjemmebaserte tjenester. Rehabilitering, hverdagsmestring og flere ulike
1330 dagaktivitetstilbud er eksempler på tjenester vi vil trenge mer av i fremtiden. Oslo
1331 Arbeiderparti vil at ledelsen av hjemmetjenesten skal være tillitsbasert, med tverrfaglige team
1332 med vedtaksmyndighet. Mange eldre føler seg utrygge når det kommer stadig nye hjelpere
1333 hjem til dem fra hjemmetjenestene. Det er nødvendig å organisere tjenestene slik at det blir

1334 mer stabilitet i turnus og faste folk. Målet er at innbyggerne skal møte få, og kjente fjes og at
1335 medarbeiderne skal ha tid til å gjennomføre sine ulike oppdrag.

1336

1337 Oslos eldre skal ikke være passive mottakere av tjenester, men aktive bidragsyttere med stor
1338 grad av innflytelse over eget liv.

1339

1340 Oslo Arbeiderparti vil:

1341

- 1342 • Fortsette styrkingen av hjemmebaserte tjenester.
- 1343 • At sykehjem skal drives av kommunen eller av ideelle aktører.
- 1344 • Styrke bemanningen på kommunale sykehjem.
- 1345 • At eldre på sykehjem skal sikres enerom med eget bad på rommet.
- 1346 • At sykehjemmene skal tilby god og ernæringsrik mat og sørge for gode
1347 måltidsstunder.
- 1348 • Videreføre samboergaranti på sykehjemmene.
- 1349 • At eldre på sykehjem skal få tilbud om én times aktivitet daglig basert på deres
1350 ønsker og behov.
- 1351 • Tilby ny teknologi som gir de eldre økt trygghet og større innflytelse over egne liv.
- 1352 • Bygge flere boliger for personer med demens.
- 1353 • Bygge flere omsorgsboliger med døgnbemanning, fellesarealer og aktivitetstilbud.
- 1354 • Etablere nye botilbud hvor eldre og studenter kan bo sammen.
- 1355 • Videreføre fritt brukervalg i hjemmebaserte tjenester.
- 1356 • At aktivitetstid tilbys hjemmeboende med hjemmetjenester.
- 1357 • Øke dagtilbudet til hjemmeboende med demens.
- 1358 • Innføre spisevenn på sykehjem.
- 1359 • Bedre aktivitetstilbudet på seniorsentrene.
- 1360 • Ha forebyggende besøk fra hjemmetjenesten til eldre under 75 år som ikke mottar
1361 kommunale tjenester.
- 1362 • Legge til rette for flere generasjonsmøter i Oslo.
- 1363 • Forebygge ensomhet blant eldre.
- 1364

1365 Helse og livskvalitet

1366

1367 Oslo skal være en by hvor det er lett for folk å ta gode helsevalg i egen hverdag. Samtidig
1368 skal helsehjelp være lett tilgjengelig når du trenger den, der du bor.

1369

1370 Vi lever stadig lenger, og vi lever derfor også lenger med ulike sykdommer. Det betyr at flere
1371 i perioder vil ha behov for sykehusopphold og etterfulgt av gode rehabiliteringsløp.

1372 Arbeiderpartiet ønsker å styrke arbeidet med rehabilitering både på helsehus og i eget hjem,
1373 slik at flere får god støtte og hjelp til å komme tilbake i en situasjon hvor livet kan mestres.

1374

1375 Sykehusene i Oslo må ha god nok kapasitet slik at de kan møte en økende og aldrende
1376 befolkning. Det må være tett samarbeid mellom byens sykehus og kommunens egen
1377 primærhelsetjeneste for å sikre god samhandling. Helsetjenesten skal oppleves som god,
1378 sammenhengende og tilgjengelig for innbyggerne. Vi må unngå at mennesker ender opp
1379 som kasteballer i systemet eller må kjempe for tjenester de har krav på. Oslo Arbeiderparti
1380 mener pasienten kan få en bedre helsetjeneste hvis vi utreder nye modeller for samarbeid
1381 mellom kommunen og sykehusene for å gi innbyggerne best mulig helsetjenester nært
1382 hjemmet. For å unngå en todeling av helsetjenesten må vår felles, offentlige helsetjeneste
1383 lede an og ta del i utviklingen av nye måter å løse oppgaver på.

1384

1385 Dissens (Mari Sanden, Per Egil Johansen, Oddrunn Grønvik): Tillegg: «Arbeiderpartiet
1386 ønsker å få utredet muligheten til fortsatt sykehusdrift på Ullevål med utgangspunkt i
1387 sykehusets utallige funksjoner i moderne bygninger fra 90 tallet til nå.»

1388 Jo tidligere vi kan legge til rette for gode helsevaner jo lettere kan vi forebygge de store
1389 livsstilssykdommene som kreft, diabetes, kols og hjerte- og karsykdommer. Arbeiderpartiet
1390 ønsker økt satsing på frisklivstilbudene og vil legge til rette for bedre ernæringstilbud i flere
1391 av våre tjenester. Vi ønsker også å legge til rette for økt fysisk aktivitet og vil prøve ut tiltak
1392 hvor fysisk aktivitet belønnes. Forekomsten av psykiske lidelser øker, og særlig blant unge.
1393 Arbeiderpartiet ønsker økt kapasitet innen psykisk helsevern for å bedre kunne forebygge
1394 alvorlige psykiske lidelser.

1395
1396 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1397
- 1398 • Kreve at staten sikrer at Aker lokalsykehus blir realisert og at kapasiteten på byens
- 1399 sykehus er god nok for en by i vekst.
- 1400 • Starte bygging av ny storbylegevakt.
- 1401 • Utrede modeller for hvordan vi kan gjøre forsøk der bydeler og sykehus får et samlet
- 1402 ansvar for helsetjenestene i et område.
- 1403 • Starte arbeidet med å utrede en ny legevakt 2.
- 1404 • Ha åpen skolehelsetjeneste på alle skoler hver dag.
- 1405 • At kapasiteten til tannhelsetjenesten skal økes slik at vi kan behandle barn i tråd med
- 1406 nasjonale anbefalinger.
- 1407 • Ha flere treningsapparater i parker og offentlige fellesområder-
- 1408 • Etablere en ordning hvor bydelene kan søke midler til å tilby en enkel skolefrokost på
- 1409 de skolene der de mener det er behov.
- 1410 • Bedre krise- og traumekompetansen blant ansatte i kommunen.
- 1411 • At rett kompetanse på rett oppgave skal være retningsgivende for bruk og
- 1412 rekruttering av personalressurser i pleie- og omorgssektoren.
- 1413 • Styrke oppfølgingen av pårørende og barn av psykisk syke.
- 1414 • Etablere flere tilbud som Ung arena, hvor innbyggeren får "en dør inn".
- 1415 • At det etableres fastlegekontor med kommunalt ansatte leger.
- 1416 • Ha forsøk med gratis prevensjon for de under 16 år.
- 1417 • Gi gratis hjernehinnebetennelsesvaksine til russen.
- 1418 • Ha bedre kapasitet innen rehabilitering.
- 1419

1420 **Rusomsorg**

1421
1422 Arbeiderpartiet vil føre en kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk. Vårt mål er bedre helse
1423 og livskvalitet for rusavhengige, godt helsestell, tilgjengelige tjenester og færrest mulig
1424 overdoser og alvorlige skader. Arbeiderpartiet er opptatt av at mennesker med rusproblemer
1425 møtes med likeverd og respekt. Hjelp skal tilbys uten at det stilles krav om rusfrihet.
1426 Rusavhengighet skal møtes med forsvarlig helsehjelp og sosiale tjenester, ikke bøter og
1427 straffeforfølgning.

1428
1429 Alkohol er det vanligste og mest brukte rusmidlet i Norge, og utgjør det mest omfattende
1430 rusproblemet i Oslo. Derfor er det også det rusmiddelet som er mest skadelig for folkehelsen.
1431 En svært stor andel av barn og unge med ruslidelser vokser opp i hjem der det er et stort og
1432 problematisk forbruk av alkohol.

1433
1434 For å forebygge og begrense følgene av alkoholmisbruk vil Arbeiderpartiet føre en restriktiv
1435 alkoholpolitikk, og benytte kjente virkemidler for å forebygge større konsekvenser ved

1436 skadelig alkoholbruk. Arbeiderpartiet vil tilrettelegge for at det skal være lav terskel for å be
1437 om hjelp selv. Vi ønsker en åpenhetskultur på arbeidsplasser og anerkjennelse av at
1438 avhengighet er et sammensatt problem.

1439
1440 Fattigdom, isolasjon, ensomhet og mangel på tilhørighet kan både føre til, opprettholde eller
1441 være en konsekvens av rus og psykiske problemer. Kompetansen i eldreomsorgen knyttet til
1442 avdekking og bistand til personer som er i ferd med å utvikle rusproblemer må styrkes. Det er
1443 behov for å styrke tilbud som kan bidra til en meningsfull hverdag, fremme mestringsevne og
1444 sosial inkludering.

1445
1446 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1447
- 1448 • Utvide kapasiteten innenfor arbeid til personer i rusbehandling.
- 1449 • Støtte opp under organisasjoner som gir rusavhengige arbeid.
- 1450 • Bedre mattilbudet på rusinstitusjoner.
- 1451 • Søke staten om forsøk for å ta i bruk røykerom.
- 1452 • Desentralisere utdeling av brukerutstyr, feltpleie og dagtilbud til bydelene.
- 1453 • Gå fra en institusjonsbasert omsorg til bolig i egen bydel.
- 1454 • Styrke pårørendearbeidet, særlig for barn som pårørende.
- 1455 • At alle bydeler har en ruskonsulent.
- 1456 • At personer må få egnet botilbud og et godt jobb- og aktivitetstilbud ved utskrivning
1457 fra behandling.
- 1458 • At kommunen skal ha et ambulerende team for rus- og psykiatri-lidelser i samarbeid
1459 med spesialisthelsetjenesten.
- 1460 • Tilrettelegge for at ideelle organisasjoner og brukerstyrte tiltak kan bidra i
1461 rusomsorgen.
- 1462 • At kommunen skal forbedre sine skadereuserende tiltak og ha lett tilgjengelige
1463 sosial- og helsetjenester for personer med rusproblemer.
- 1464 • Sikre at undervisningsopplegget i skolen er oppdatert i tråd med ny kunnskap og
1465 dekker hele rusfeltet.
- 1466 • Bedre tjenestetilbudet for personer med alkoholavhengighet.
- 1467 • Gjøre informasjon om hjelpetilbud mer tilgjengelig.
- 1468 • Legge inn krav i Oslo-modellen for et anstendig arbeidsliv om at kontraktørene har
1469 retningslinjer for alkoholbruk.
- 1470 • Videreutvikle tiltakene rettet mot barn og pårørende som lever i hjem med
1471 rusutfordringer.

1472 1473 **En trygg by**

1474
1475 Opplevelse av trygghet i byen, i nabolaget og i eget hjem er en forutsetning for at mennesker
1476 kan leve frie liv. Gjennom sterke fellesskap skal vi bygge trygge lokalsamfunn som inkluderer
1477 og integrerer. Oslo Arbeiderparti er bekymret for tendensene til økt uro og kriminalitet vi ser i
1478 deler av Oslo. Derfor vil vi ha en trygghetsoffensiv for Oslo.

1479
1480 Vold og kriminalitet kan forebygges. Årsaken til at enkelte havner utenfor fellesskapet er ofte
1481 sammensatte. Mange har ikke gått i barnehage, de har slitt på skolen og mistet
1482 motivasjonen. Mange har stått utenfor organiserte fritidsaktiviteter, de kommer fra økonomisk
1483 fattige familier og har foreldre som står utenfor arbeidslivet. De har oftere enn andre vært
1484 utsatt for vold og overgrep. Samtidig er behovet for fellesskap det samme. Når samfunnet
1485 svikter søker de heller andre fellesskap, for eksempel i kriminelle miljøer, i rusmiljøer eller i
1486 radikale miljøer. Tidlig innsats i skolen og et sterkere lag rundt barna er det viktigste vi kan
1487 gjøre for å forebygge utenforskap, vold og kriminalitet.

1488
1489 Enkelte boligområder er mer utsatt for store sosiale forskjeller og levekårsutfordringer enn

1490 andre. Det er som regel områder med en høyere andel lavinntektshusholdninger, der
1491 arbeidsledigheten er høyere, familiene er store og folk bor trangt. Dette gir grobunn for en
1492 følelse av å falle utenfor.

1493
1494 Oslo Arbeiderparti vil ha trygge nabolag bygd på sterke fellesskap. Vi vil utjevne
1495 levekårsforskjeller, sikre sosial mobilitet, forebygge fattigdom og gi alle mulighet til å leve de
1496 livene de selv ønsker. Arbeiderpartiet vil derfor fortsatt være en pådriver for områdesatsinger
1497 i utsatte områder med levekårsutfordringer. Gode, lokale møteplasser er viktig for å lykkes
1498 med dette og for å skape trivsel og samhold i et nabolag. Det er avgjørende å utvikle et lokalt
1499 og inkluderende samarbeid med beboere, organisasjoner, borettslag, næringsliv, bydeler og
1500 offentlige institusjoner.

1501 1502 **Kriminalitetsbekjempelse**

1503
1504 Politiet i Oslo må få ressursene som trengs slik at kriminalitets- og voldsproblemer i utsatte
1505 bydeler ikke får etablere seg. I utsatte områder er det viktig at innbyggere opplever at politiet
1506 er tilstede og tilgjengelige. Dersom politiet har god kunnskap om nabolaget, og har et nært
1507 samarbeid med skolene, bydelen, ungdomsklubber, kultur, idrett og frivillighet, kan politiet
1508 gripe raskere inn og innsatsen være mer helhetlig. Kommunen skal bidra med forebyggende
1509 arbeid i nært samarbeid med politiet. Vi vil også i større grad bruke SaLTo i det
1510 forebyggende arbeidet inn mot ungdomsmiljøer

1511
1512 Politiet må også få nødvendige ressurser til å sette inn ekstra mot organisert kriminalitet.
1513 Staten må sørge for at Politiet kan inndra økonomisk utbytte fra kriminell virksomhet og
1514 sørge for god vitnebeskyttelse.

1515
1516 Overgangen mellom soning og løslatelse er ofte vanskelig og kritisk. Tilbakeføringsarbeidet
1517 må startes raskest mulig etter innsettelse i fengsel, og det er viktig med god samhandling
1518 mellom de ulike aktørene. Oslo Arbeiderparti mener at samarbeidet mellom
1519 kriminalomsorgen og kommunen må styrkes, herunder særlig NAV og barnevern. Derfor er
1520 det viktig at man har på plass viktige tiltak som bolig og sysselsetting eller utdanning i god tid
1521 før løslatelse. Den som løslates bør ha minst en fast kontaktperson å forholde seg til. Både
1522 det kommunale arbeidet og frivillige organisasjoner må sikres tilstrekkelige ressurser til dette
1523 viktige arbeidet.

1524
1525 Barn og unge som er involvert i kriminelle miljøer må følges opp individuelt. Oslo
1526 Arbeiderparti ønsker bedre informasjonsdeling mellom politiet og kommunale tjenester, som
1527 skole og barnevern, slik at det kan etableres et tettere samarbeid i oppfølging av elever som
1528 har begått lovbrudd eller som er en del av miljøer preget av kriminalitet, vold og rus.

1529
1530 De siste årene har det vært flere episoder med grov vold i Osloskolen. Oslo Arbeiderparti
1531 mener elever som utøver grov vold i skolen skal kunne tas ut av undervisningen av hensyn til
1532 tryggheten til elever og medarbeidere. Elevene skal følges opp individuelt gjennom et eget
1533 program i samarbeid mellom hjem, skole, politiet og helsetjenestene. Målet er alltid at elevene
1534 raskest mulig skal tilbake i ordinær opplæring og få den hjelpen som skal til for å takle de
1535 utfordringene som provoserer frem vold.

1536
1537 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1538
- 1539 • At politiet har sterk lokal forankring i de delene av byen med gjentatt høy kriminalitet og
- 1540 vold.
- 1541 • At politiet er synlig og tilstede i nærmiljøer, og at de har en relasjon til og samarbeid
- 1542 med blant annet skoler, bibliotek, idrettsforeninger og nabolag.
- 1543 • I større grad bruke SaLTo som et verktøy i det forebyggende arbeidet inn mot ulike
- 1544 ungdomsmiljøer.

- 1545 • Igangsette et prosjekt i samarbeid med politiet rettet mot unge gjengangere.
- 1546 • At politiet sikres ressurser til å oppsøke og infiltrerer kriminelle miljøer, og ikke bare
- 1547 reagerer når situasjoner oppstår.
- 1548 • Be staten vurdere om domstolene skal kunne sette som vilkår at personer tilknyttet
- 1549 etablerte gjengmiljøer nektes å flytte tilbake til gamle nabolag etter endt soning.
- 1550 • Inngå en forpliktende samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og fengslene i byen.
- 1551 • Ansette NAV-konsulent/koordinator ved Oslo fengsel og Bredtveit fengsel.
- 1552 • Ha et mer forpliktende samarbeid mellom NAV, Voksenopplæringen
- 1553 og kriminalomsorgen for å sikre tett psykososial oppfølging under og etter løslatelse.
- 1554 • Etablere et barnevernsteam ved Oslo fengsel.
- 1555 • Bedre den kommunale helsetjenesten i byens fengsler.
- 1556 • Utarbeide et exit-program i samarbeid med Oslo fengsel for unge- og gjengkriminelle
- 1557 som havner i fengsel.
- 1558 • Involvere kriminalomsorgen i det kriminalitetsforebyggende arbeidet som gjøres i
- 1559 kommunen.

1560

1561 **Hatkriminalitet**

1562

1563 Økningen i hatkriminalitet mot personer på grunn av legning, kjønn, kjønnsuttrykk, etnisitet
1564 eller religion må tas på det største alvor. Oslo skal være en by for alle uavhengig av
1565 opprinnelse, religion, bakgrunn eller hvem man forelsker seg i. Det er ingen plass til rasisme,
1566 nynazisme eller hat i vår by. Mangfold er Oslos identitet og styrke.

1567

1568 Oslo Arbeiderparti vil:

1569

- 1570 • Intensivere det holdningsskapende arbeidet mot hat, rasistiske og nazistiske
- 1571 holdninger i samarbeid med skolen, idretten, kulturlivet og andre relevante aktører.
- 1572 • Styrke fokuset på kildekritikk og øke bevissthet om fakta og falske nyheter i skolen
- 1573 • Ha tett dialog med Oslopolitiet, frivillige organisasjoner og andre relevante aktører om
- 1574 forebygging og bekjempelse av hatkriminalitet og hatprat på nett og i byen.
- 1575 • Innhente kunnskap fra HL-senteret, Senter for forskning på høyreekstremisme og
- 1576 andre kunnskapsmiljøer for å lære mer om hvordan best mulig forebygge hatefulle
- 1577 holdninger og ytringer samtidig som man ivaretar ytringsfriheten.